

Vaduguns

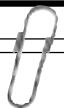

Otrdiena ● 2016. gada 25. oktobris

CENA abonentiem 0,53EUR
tirdzniecībā 0,65EUR

Uzbrauc gājējai

13.

Īsziņas

Izstrādās novada attīstības programmu

20.oktobrī Balvu novada pašvaldības izpilddirektore Imanta Serdāne, personu apvienības SIA "Konsorts" un SIA "Reģionālie projekti" pārstāvis Kaspars Timofejevs parakstīja līgumu par Balvu novada attīstības programmas 2018. – 2024.gadam izstrādi. Attīstības programmas izstrādātāji informēja programmas izstrādes vadības grupu par plānotajiem darbiem tuvākajā laikā – iedzīvotāju aptauju, kā arī pasākumiem, kas saistīti ar aktivitātēm nozaru darba grupās. Savukārt vadības grupas pārstāvji sniedza informāciju par aktualitātēm, kā arī izaincinājumiem un sasniegumiem pašvaldībā un novadā. Saskaņā ar līgumu attīstības programmas izstrādes pilnīgas izpildes termiņš ir 12 mēneši no līguma noslēgšanas dienas.

Pārbaudīs trauksmes sirēnas

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests informē, ka 25.oktobrī no plkst. 15.00 līdz plkst. 15.10 uz 3 minūtēm iedarbinās trauksmes sirēnas ar mērķi pārbaudīt civilās trauksmes un apziņošanas sistēmas ieslēgšanas kārtību un tās darbibu, kā arī konstatēt bojājumus vai traucējumus sirēnu darbibā. Atgādinām, ka, izdzirdot trauksmes sirēnu signālu, iedzīvotājiem jāieslēdz televizori un radioaparāti informācijas saņemšanai par to ieslēgšanas iemeslu un nepieciešamo rīcību.

Novērtē valsts iestāžu darbinieku apkalpošanu!

Turpinot pagājušajā gadā uzsākto laba servisa kustību valsts pārvaldē, Valsts kanceleja aicina balsot par atsaucīgiem valsts iestāžu darbiniekiem. Balsot iespējams, aizpildot anketu interneta vietnē mazaksslogs.gov.lv un mobilajā lietotnē "Futbols" līdz 17.novembrim. Kampanjas laikā Valsts kanceleja īpaši godinās visatzinīgāk novērtētākos trīs darbiniekus, kā arī iestādi, kura saņems visvairāk balsu. Labākajiem klientu apkalpošanas speciālistiem Ministru prezidents Māris Kučinskis svinīgā pasākumā 7.decembrī pāsniegis 2016.gada balvu "Teicams piemērs 2016".

Nākamajā
Vadugūnī

- Latgales akmens stāsti
Tikšanās ar novadpētnieku Ivaru Loginu

- Iedodiet tikai uzņēmēju. Pārkāpumus viņam atrādīsim!
Par uzņēmējdarbību – nopietni un ar humoru

Foto - I.Tušinska

Skudriņu ballītes autori. 1.vietu vecuma grupā no 7 līdz 10 gadiem žūrija piešķira Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas audzēķu kopdarbam "Ballējam, neguļam, kurinām, kurinām". Evana Ločmele (priekšplānā), kura kopā ar dvīņubrāli Edvartu (tup) aktīvi piedalījās kopdarba tapšanā, pirms izstādes nenojauta, ka baltinaviešu no salmiem veidotā skudriņu ballīte iegūs uzvaras laurus. Meitei sprieda, ka izvēlēties labākos žūrijai būs ļoti, ļoti grūti, jo visi darinājumi ir lieliski. Savukārt pašai Evanai iepaticies bērnudārza "Pilādzītis" bērnu veidotais darbs "Aitiņu rudens". "Līdzigu kompozīciju pirms kāda laika uzdāvīnāju savai vecmāmiņai, tikai tur bija vēl arī dīkītis," pastāstīja mazā māksliniece. Savukārt viņas brāli Edvartu konkursam veidota skudru pikniks rosināja no salmiem izveidot arī zirnekli ar visu tīklu, kas tagad rotā viņa mājas.

Brīvlaiks sākas ar "Rudens prieku"

Irēna Tušinska

Sākoties skolu rudens brīvlaikam, vakar Balvu Bērnu un jauniešu centrā (BBCJ) jau trešo gadu pēc kārtas atklāja izstādi – konkursu "Rudens prieks", kurā varēs apskatīt 12 Balvu, Baltinavas un Rugāju novadu izglītības iestāžu un interešu pulciņu audzēķu darinātos vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas darbus. Interesantāko un radošāko darinājumu autori saņema godam nopelnītas balvas, bet pasākuma noslēgumā ikviename bija iespēja īauties iztēles lidojumam, piedaloties vienā no divām radošajām darbnīcām, kā arī apskatīt nesen renovētās centra telpas.

Pēc tam, kad, atklājot pirmo rudens brīvlaika radošo pasākumu Balvu Bērnu un jauniešu centrā - izstādi "Rudens prieks", klātesošos ar priekšnesumiem iepriecināja studijas "Di – Dancers" dalībniece Annija Raibekaze un BBCJ vokālās studijas audzēkne Krista Mača, centra direktore Olita Loseva pateicās visiem konkursa dalībniekiem par viņu veikumu: "Jūtāmies gandarīti, ka nu jau trešo reizi skolēnu rudens brīvlaikā esam atklājuši šādu izstādi, kurā ieguldīts gan bērnu mazo rociņu darbs, gan skolotāju radošums. Paldies Jums, ka sūtāt mums savus darinājumus!" Savukārt izstādes – konkursa kuratore Dita Nipere atgādināja, ka viens no tās mērķiem ir dot iespēju apskatīt un novērtēt vienam otram veikumu, mācoties un iedvesmojoties no saviem kaimiņiem.

Izmantojot visu krāšņo rudens tonu paleti un visdažādākos dabas materiālus, ko bagātīgi piedāvā šis gadalaiks, bērni meistarojā gleznaīnas kompozīcijas un zīmēja krāsainus zīmējumus. Lai gan izvēlēties labākos nebija viegli, jo katrs no dalībniekiem bija pelnījis uzslavu, žūrija, kurā šoreiz darbojās studijas "Olīves" dalībniece Ina Bankova, Balvu Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Ligita Pušpure, Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes speciāliste Ilona Nalījaiko un skolotāja Līga Veigule, 1. vietas katram savā vecuma grupā piešķira Balvu pirmsskolas izglītības iestādes "Pilādzītis" vidējās grupīnas darbam "Aitiņu rudens" (skolotāja Inese Puka), Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas audzēķu kopdarbam "Ballējam, neguļam, kurinām, kurinām" (skolotāja Lilita Kūkoja) un Balvu Valsts ģimnāzijas floristikas pulciņa kolekcijai "Šoruden man jauna frīzūra" (skolotāja Daina Mediniece). Gardas balvas un diplomus saņēma arī 2. un 3. vietu ieguvēji.

Balvu Valsts ģimnāzijas 10. klases skolniece Monta Ripa bija viena no Dainas Medinieces vadītā floristikas pulciņa dalībniecēm, kuru darbi ar kopīgo nosaukumu "Šoruden man jauna frīzūra" izpelnījās žūrijas augstāko vērtējumu savā vecuma grupā. Viņa atklāja, ka darbā attēloto matu sakārojumu veidoja no zaļas krāsas sizāla, ko rotā sarkanās mākslīgās dzērvenītes, un tas tapis, iedvesmojoties no rudenīgā meža skaistuma. Monta neslēpa, ka ar prieku jau otro gadu darbojas floristikas pulciņā, bet sobīr kopā ar pārējām tā dalībniecēm darina sarkanus ziedus skolas noformējumam novembra svētkiem.

Aizvada amatier-teātru salidojumu "Iesauks dienestā".
4. lpp.

Dodas pieredzes apmaiņas braucienā uz Spāniju.
6. lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei
756 dienas!

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Vairumā gadījumu cilvēki uz jautājumu: "Kādēļ tu maksā nodokļus?" atbild: "Lai vecumdienu saņemtu pensiju!" Nodokļi jāmaksā ikviename un šāda attieksme jāieaudzina katrā Latvijas valsts iedzīvotājā. Protams, to gribētos darīt ar krietni lielāku entuziasmu, ja valsts daudzu gadu garumā nelaistu mulķi un cestos lauzt to nabadžības loku, kas arvien ciešāk savelkas ap valsts iedzīvotājiem. Mulķīgi arī skan, ka cilvēkam, kurš mūžu rāvies mēlnās miesās un citīgi maksājis nodokļus, no viņa nopelnītās pensijas (kas būtībā ir nodokļu nauja), valsts bez sirdsapziņas pārmetumiem turpina atvilkst kārtējo nodokli – iedzīvotāju ienākuma nodokli. No nodokļa atvilkt nodokli, protams, ir ļoti ģeniāla ideja, kas Latvijas niecīgo pensiju saņēmējus jau sen kā nepārsteidz. Tikpat ģeniāla ir Latvijas likuma normās ieviestā prakse par ikgadēju zemes nodokļa iekāšēšanu, lai arī kāds no zemes gabaliem tā īpašniekam pieder jau desmitiem gadu. Bēdīgais šajā stāstā ir tas, ka kādudien kādam no daudzajiem varas gaitēnu kungiem var ienākt prātā doma piemērot ikgadēju nodokli arī, piemēram, ikviennai sadzīves lietai, kuru cilvēks ikdienā nopērk. Neticami tas šķiet tikai līdz brīdim, kamēr papīrišu kaudzīte ar glaunu nosaukumu 'likumprojekts' smuki sasieta jau guļ uz likumdevēja galda. Turklāt, kā liecina līdzšinējie notikumi jebkuras sfēras un jebkura limeņa (valsts vai pašvaldības) jautājumos, ja reiz varasvīri tā lēmuši, bieži vien pārējē neko reāli ietekmēt nevar tik un tā.

Latvijā

Masveidā ieved Spānijas cūkgaļu. Latvijas Cūku audzētāju asociācijas vadītāja Dzintra Lejniece informē, ka pēdējo nedēļu laikā lielās partijās Latvijā ieved Spānijas cūkgaļu, tādējādi no veikalu plauktiem izspiežot vietējo produkciju. "Ļoti ticams, ka iecienītajā pusdienu ēstuvē uz Šķīvja liek Spānijas cūkas karbonādi vai no Polijas atceļojušo cūkgaļu. Turklat Latvijā ieved un pārdod arī lētāku cūkgaļu, nekā "Eurostat" publicēta izcelmes valstī pastāvošā bāzes cena," stāsta asociācijas vadītāja. Viņa arī norādīja, ka, saskaņā ar Eiropas Savienības regulām, gaļai obligāti jānorāda izcelmes vieta, tāpēc pircējiem gan lielveikalos un tirgos, gan restorānos ir tiesības pārdevējiem vaicāt informāciju par cūkgaļas izcelsmi. Savukārt 28. oktobrī notiks Cūkgaļas kvalitātes diena, kuras mērķis ir veicināt Latvijā audzētas cūkgaļas noīetu vietējā tirgū.

Pārmēt labturības prasību neievērošanu. TV3 raidījums "Nekā personīga" vēsta, ka dzīvnieku tiesību aizstāvji uzņēmuši šķēbinošus kadrus olu ražotnēs Madonā un Daugavpilī. Izplūkātas spalvas, šķībi apgriezti knābji, lauztas kājas un no būriem neizvāktas maitas. Dzīvnieku tiesību aizstāvji pārmet, ka tā nav pienācīga izturēšanā pret putniem. "Balticovo" vadība gan noliedz, ka uzņēmumā pārkāptu vistu labturības prasības. Vistas, kā norāda vadība, tiek uzturētas atbilstoši likumam. Aktivisti fiksējuši izņēmuma gadījumus problemātiskākajās kūtīs. To nevarot attiecināt uz visu uzņēmumu. Turklat ar iekļūšanu ražotnēs aktivisti varētu būt nodarījuši postu uzņēmumam, jo vistu ganāmpulkam pēc tādas trokšņošanas naktī esot stress, sākas veselības problēmas un krītoties ražigums. Jāpiebilst, ka "Balticovo" līdz šim gan nav tīcis sveikā cauri. Par pārkāpumiem piemēroti naudas sodi. Salīdzinot ar uzņēmuma apgrozījumu un peļņu, tie gan ir niecīgi. Pērn uzņēmums apgrozīja 46 miljonus eiro, nopelnīja 5,6 miljonus.

Mediķi veiksmīgi reanimē vīriešus. Aizvadītajā sestdienā mediķiem veiksmīgi izdevies reanimēt divus vīriešus, kuriem apstājusies sirds. Vienā no gadījumiem mediķi saņēmuši izsaukumu pie 60 gadus veca vīrieša Zemgalē, kuram bijušas sūdzības par sāpēm krūtis un elpas trūkumu. Mediķiem ierodoties, vīrietis jau bija bez dzīvības pazīmēm. Ārsti uzsākuši reanimācijas pasākumus, kā arī tikusi piesaistīta ārstu-speciālistu brigāde. Mediķiem izdevās atjaunot vīrieša sirdsdarbību un viņš smagā stāvokli nogādāts slimnīcā.

(Zinās no www.tvnet.lv, www.apollo.lv)

Saruna

Bez stingrības dzīvē neiztikt

Maruta Sprudzāne

RŪTA SPROĢE

STRĀDĀ: Rugāju novada pašvaldībā par sociālo pedagoģiju.

VECUMS: 23 gadi

IZGLĪTĪBA: Rēzeknes Augstskolas 2.līmeņa profesionālais bakalaura grāds sociālajā pedagoģijā.

INTERESES: braucieni, kuros var vērot dabu, patīk dokumentālās filmas, lasa horoskopus.

ATZIŅA: tu nevari nebūt, tu vari vien būt, bez tevis pasaulei balsti brūk!

Oktobri varētu uzskatīt par diezgan zīmīgu laiku: pagājis gads, kopš strādājat par sociālo pedagoģiju. Kā nokļuvāt šajā amatā?

-Par vakanci uzzināju no laikraksta "Vaduguns" sludinājuma. Pieteicos, aizpildīju pieteikuma anketu un iesniedzu novada domē. Pēc pārrunām teica, ka manu kandidatūru ieteiks tālākai apsprešanai, un pēc tam arī apstiprināja šajā amatā.

Kāpēc Jūs saistīja šīs sludinājums?

-Ļoti gribēju strādāt savā Rugāju novadā. Esmu mācījusies šajā skolā, kurā tagad arī varu strādāt, te dzīvo mani vecāki, te ir dzimtā puse. Kādu laiku gan biju projām, jo mācījos augstskolā Rēzeknē, pēc izglītības arī esmu sociālā pedagoģe.

Ko Jums visbiežāk mēdz jautāt draugi vai pazīņas saistībā ar ikdienas darbu?

-Jautāt, ko nozīmē sociālais pedagogs un ko viņš dara? Strādāju abās Rugāju novada skolās. Līdz ar sarunām aizpildu arī dokumentāciju. Dokumentu lietas apliecina, ka šāds pedagoģs šodienas sabiedrībai ir nepieciešams. Ir jau iekārtotas vairāk nekā četrdesmit lietas. Rugāju novada vidusskolā visbiežāk jāpievērš uzmanība audzēķu nesekmībai un skolas kavējumiem, bet Eglaines pamatskolā - uzvedībai. Katrā skolā strādāju vienu dienu nedēļā. Pie manis nāk skolotāji, skolēni, mēs runājamies. Problēmas, par ko man stāsta, dokumentēju, un tās ir dažādas. Ir tēmas, pie kurām jāstrādā ilglaicīgāk, ir tādas, kas risinās atīri. Teiksim, skolēns ir nesekmīgs tikai vienā mācību priekšmetā un pats saprot, ka ies uz konsultācijām un atzīmi centīties izlabot. Tā arī notiek. Ar citu audzēknī, kurš ir nesekmīgs piecos priekšmetos, tik atīri nevedas. Sastādām vienu reizi mācību plānu, otru, bet nekas nerisinās. Tad mums jātiecas vēl un vēl un jārunā ilgāk.

Kas pirmie pamana un akcentē problēmas?

-Parasti pirmie pie manis nāk skolotāji. Viņi nesūdzas, bet stāsta par problēmu: kā tā radusies, kas lietas labā darīts, kāpēc pagaidām nav cerētā rezultāta. Tālāk jau strādāju es kā sociālā pedagoģe. Jautāju skolēnam, kāpēc, viņaprāt, mēs tiekamies? Daži paši nosauc virkni iemeslu un to, ko nav izdarījuši, citi parausta tikai plecus. No katras situācijas atkarīga mūsu tālākā saruna. Man ir šo sarunu vai interviju protokoli un apraksti. Ja problēma tā arī nerisinās, palīgā aicinām citus speciālistus, organizējam starpinstitucionālas sanāksmes, kurās piedalās sociālais dienests, izglītības pārvalde, retāk - bāriņtiesa vai pašvaldības policists. Pārsvārā atrisinām visas problēmas, bet ar uzvedību iet visgrūtāk. Bijuši pārkāpumi, kad kāds konfliktē ar klases vai skolasbiedriem, darot pāri mazākajam ne tikai skolas vidē, bet arī citur, piemēram, autobusu pieturā. Viens skolēns pērn tomēr palika uz otru gadu mācību dēļ.

Konfliktu un pārkāpumu saknes dažkārt meklējamas ģimenē, kad nav bijusi laba saprašanās ar vecākiem, jo ir redzēti kautiņi, alkohola lietošana vai kas tamlīdzīgs.

Kā paši skolēni uzņem tikšanos un sarunas, kad viņus aicina uz kabinetu sociālā pedagoģē?

-Protams, labprātīgi jau neviens negrib nākt. Ja skolēns kategoriski atsakās sadarboties, vēršamies pie viņa ģimenē, jo vecāku uzdevums tomēr ir audzināt un tikt galā ar savu bērnu. Protams, arī vecāki ir dažādi. Viens otrs savu bērnu ļoti aizstāv uzskatot, ka viņš nekur nav vainīgs. Citi pirmo reizi izdzīrībā par problēmu, jo mājās bērns uzvedas pavisam citādāk. Dažreiz pie manis pirmie atnāk tieši vecāki, lūdzot palīdzēt risināt kādu jautājumu. Ar skolēniem parasti tiekos atsevišķā kabinetā.

Jums patīk šāds darbs, uz kuru ejat, labi zinot, ka atkal vajadzēs runāt par kādu problēmu un domāt,

Foto - no personīgā arīvā

Rūta Sproģe. Uz darbu Rugāju novadā Rūta darbdienās brauc ar auto no Balviem. Balvos viņa īrē dzīvokli, jo vēlas izbaudīt neatkarīga, pieauguša cilvēka dzīvi. Bet, dzīvojot kopā ar vecākiem, kā pati saka, viņa tomēr jutīsies kā bērns.

kā to risināt?

-Jā, tas nav viegli, taču vienmēr tiecamies uz pozitīvu rezultātu. Es nekad no rīta nezinu, par kādu tēmu nāksies runāt, cik vieglā vai grūta būs saruna un kā beigās problēma risināsies. Tāpēc parasti ne uz ko nenoskaņojos, bet izdzīvoju konkrētās darbdienas notikumus.

Kā šīs darbs Jūs pašu mainījis?

-Domāju, sākumā biju daudz nedrošāka, bet tagad vairs to neizjūtu. Esmu iepraktizējusies, man nav grūti koncentrēties sarunām ar dažādiem skolēniem. Parasti viņiem saku, ka nebūšu viņu kritizējāja, ka sarunas būs konfidenciālas un to saturu neviens cits no manis neuzzinās. Protams, ir audzēknī, kuri nevēlas *atvērties*, ieņem aizsargpozū un uzskata, ka paši tiks galā. Prakse pierāda, ka palīdzība tomēr ir vajadzīga.

Rūta, Jūsu amats ir nopietns un atbildīgs, iesaistīties audzināšanas darbā, taču pašai vēl nav savas ģimenes un bērnu. Vai ar teoriju nav par maz?

-Necenšos būt godrāk par bērnu vecākiem. Viņu mamma, protams, daudzējādā ziņā ir godrākās par mani. Pagaidām esmu mācījusies teoriju un lasījusi grāmatas. Taču ir arī praktiska rakstura pieredze, jo pati nāku no kuplas un labas ģimenes. Vecākiem esam trīs bērni un mūsu ģimenē bijis daudz audzēbērnu, tagad mamma audzīna jau ceturto audzēbērnu. Arī audzēbērni katrs ir citādāks un katram jāatrod citādāka pieeja. Mazākos reizēm pieskatu, vedu no skolas uz mājām un, sadarbojoties ar viņiem, pati gūstu praksi un pieredzi.

Izklausīties visai stingra un prasīga, kā jau pedagoģe.

-Mana īpatnība, ka man patīk cilvēku ielikt zināmos rānišos un es zinu, kā audzināšu pati savus bērnus. Tie būs rāniši, bez kuriem neiztikt, kas neļauj pārkāpt uzvedības, ētikas normas, aiz kuriem jau sākas pārkāpumi vai klajā nepiedienīga uzvedība. Uzskatu, ka bez stingrības dzīvē nevar iztikt.

Kas Jūs vēl interesē bez darba lietām?

-Man patīk ilgi un gari braucieni ar auto. Kaut vai pa Latvijas ceļiem darba vai cita rakstura braucienos, kad pa logu var vērot apkārtni, izkāpt un apskatīt dažādas vietas, ieraudzīt ko jaunu un interesantu. Es varētu stundām ilgi braukt arī ar autobusu. Brīvdienas parasti pavadu laukos. Dzīvokli pēc darba mīlu sēdēt pie datora, protams, gatavoju ēst, rūpējos par kārtību. Esmu pedantiska un kārtīga.

Kā vērtējat rosinājumu pašvaldībām apvienoties 16 aprīņkos?

Viedokli

Sākotnēji rūpīgi jāizanalizē sasniegtais

JĀNIS TRUPOVNIEKS, Saeimas deputāts

Par celiem mērķiem ierasts runāt, uzsākot ikvienu reformu, optimizāciju, apvienošanos, dalīšanos vai arī kādu citu rīcību. Kopš novadu reformas pagājuši septiņi gadi, un ir īstais laiks veikt rūpīgu analīzi par sasnieg-

tajiem mērķiem un rezultātiem, pirms uzsākt kaut ko jaunu. Tikai tad varēs izdarīt atbilstošus secinājumus. Statistika un skaiti, depopulācija, skolēnu skaita samazināšanās, skolotāju un medicīnas aprūpes darbinieku neapmierinātība ar atalgojuma apjomu, ekonomiskā pasivitāte ar zemu pievienoto vērtību 100 kilometru rādiusā ārpus Rīgas. Tādas ir reālās dzīves ainas.

Vērtējot administratīvi teritoriālās novadu reformas rezultātus, jāsecina, ka efektīvāki ir novadi ar iedzīvotāju skaitu vismaz virs pieciem tūkstošiem. Līdz šim noteikti 39 novadi no 110 novadiem valstī neatbilst iedzīvotāju skaitam un ir redzams, ka veselu virknī funkciju, kas savulaik bija nodotas rajonam, pēc tam novadam, pašvaldības savu ierobežoto ienākumu dēļ līdz galam nespēj nodrošināt. Runājot par bijušo Balvu rajonu, uzdrīkstētos teikt, ka nākotnē mūsu novadiem aktīvāk jāsadarbojas gan novadu pārvalde, gan uzņēmējdarbībā, pasažieru pārvadājumos, izglītības un sociālajā sfērā. Sadarbības rezultāts būs efektīvāka budžeta līdzekļu izlietošana, iedzīvotājiem būtu iespēja saņemt vēl kvalitatīvākus un jaunus pakalpojumus lielākā apmērā. Balvos izjūtamas divas

tendencies - ekonomiski aktīvie iedzīvotāji gan aizbrauc, piemēram, uz Rīgu, gan arī iebrauc uz dzīvi pilsetā no pagastiem. Lieki pārliecīnāt, ka iedzīvotāju un uzņēmēju koncentrācija būs lielāka centros. Domāju, tieši pašvaldību lielums un sadrumstalotība bija par iemeslu tam, ka ES fondu līdzekļi reģionu attīstībai proporcionāli niecīgā apjomā nonāca tieši attālajos reģionos, kā rezultātā šajās teritorijās ir ekonomiskā atpalicība un augsts bezdarba līmenis.

Vilakas aprīņķis bija administratīvi teritoriāla vienība Latvijas PSR sastāvā laikā no 1945. līdz 1949. gada 31. decembrim. Aprīņķi bija Balvu un Vilakas pilsētas un 14 pagasti, viens no tiem - Liepnas pagasts. Vai pastāv kaut niecīgākā iespēja un pamatojums Balvu aprīņķa dibināšanai Ziemeļlatgalē? Lasot un klausoties Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas ministra Kaspars Gerharuda izteikumus, saprotu, ka šāda iespēja pastāv, bet vai pietiks apņēmības un spēka šo pozīciju izcīnīt... Tas ir ambiciozs izaicinājums, kuru varēs realizēt ar pamatoitu argumentāciju, balstītu uz analitiskiem datiem un teritorijas perspektīvu, plānotu ekonomisko attīstību. Lai gan jāatzīst, ka Saeimas komisijās

par šādu reformu nav ziņots un jautājums nav apspriests. Vienlaikus uzsākts izglītības sistēmas reformēšanas process, līdz 2017. gada aprīlim jābūt izstrādātam arī veselības aprūpes iestāžu pakalpojumu kartējumam. Jau ilgstoši notiek izmaiņas valsts pārvaldes iestādēs, un arvien mazāka to pārstāvniecība paliek lauku teritorijās. Un tā ir tikai redzamā asberga daļa.

Pašvaldību vadītājiem un deputātiem ir visciešākā saistība un atbildība par šīm reformām, un jaudīga ietekme uz lēmumu pieņemšanu kā Ministru kabinetā, tā arī Saeimā. Darot pareizās lietas pareizi, raugoties pāri īslaicīgiem labumiem un savām teritorijām, var nonākt pie laba rezultāta. Pretējā gadījumā turpināsies visas vecās likstas un vairīgo meklēšana neveiksmēs.

Būtu jāņem piemērs no kaimiņiem igauņiem. Viņi nevis runā, bet gudras reformas (izglītībā, veselībā, valsts pārvaldē) realizē dzīvē, lai gan viņiem arī ir gan pašvaldību, gan parlamenta vēlēšanas. Rezultāts šādai rīcībai atspoguļojas valstu budžeta skaitlōs - Igaunijas budžeta ieņēmumu daļa ir aptuveni par 2,5 miljardi eiro lielāka nekā Latvijai, un daudz aktīvāka uzņēmējdarbība.

Valstij vispirms jātiekt galā ar valsts pārvaldi

SERGEJS MAKSIMOVS, Vilakas novada domes priekšsēdētājs

Jebkurai darbībai valsts pārvaldē jābūt definētam mērķim, ko ar to plānots sasniegst. Celt iedzīvotāju labklājību? Atbrīvot lauku teritoriju no iedzīvotājiem? Samazināt valsts pārvaldes izdevumus? Sekmēt iedzīvotāju

izbraukšanu no valsts? Sistematizēt valsts pārvaldes sistēmu?

Negribu piekrist, ka pašvaldības nepilda savas funkcijas. Ja kāda no pašvaldībām ne-pildītu kaut vienu no savām funkcijām, saņemtu tādu brīdinājuma vēstuli, ka nedēļu būtu jālasa. Skolēni iet skolā, kursē skolēnu autobusi, darbojas feldšerpunkti un slimnīcas, bibliotēkas, kultūras nami un muzeji, sociālais dienests un bāriņtiesas pilda savus uzdevumus. Uz laukiem nebrauc jauni uzņēmēji un investori? Izmainiet nodokļu sistēmu, tad brauks, bet tās nav pašvaldības funkcijas.

VARAM (Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija) piedāvātais modelis - izveidot 16 aprīņķus, salīdzinājumā ar iepriekšējo, 2009. gada reformu, ir būtiski citādāks. 2009. gadā, kad pagastus apvienoja lielākos vai mazākos novados, reformas mērķi bija daudzsoļi - pieaugus iedzīvotāju skaits, pašvaldības varēs apgūt Eiropas Savienības līdzekļus un piesaistīt ārziņju investorus. Lieli līdzekļi tika un joprojām tiek tērēti 30 reģionālajos attīstības centros - 21 novadā un deviņās lielajās pilsētās. Esmu saņēmis iedzīvotāju neizpratnes pilnus jautājumus, kādēļ bijušajos rajonu centros izdarīts vairāk nekā Vilakā? Atbilde ir vienkārša - reformas

solītie ES līdzekļi pēc ES fondu izstrādātajiem noteikumiem tika ieguldīti 30 reģionālajos attīstības centros ar domu, ja attīstīties centri, tad attīstīties *nomales*. Šobrīd vēl neizjūtam attīstības vilni uz *nomalēm* - gaidām. Attiecība starp paredzētajiem ES fondu līdzekļiem uz vienu iedzīvotāju Vilakas novadā un reģionālajos centros ir vismaz 1: 10.

Šobrīd ir runa par valsts pārvaldes funkcijām gan Latvijas valdības līmenī, gan Eiropas politikas līmenī - par varas decentralizāciju.

Problēma ir tā, ka Latvijā valsts pārvalde tiek organizēta nozaru griezumā. Katrā ministrija savu pārvaldi organizē atsevišķi, ne-saskaņojot ar citu nozaru ministrijām, savukārt ministrijas pārsvarā sadarbojas tikai ar savā pakļautībā esošajām iestādēm.

Lai saņemtu dažādus pakalpojumus, Vilakas novada iedzīvotājiem jādodas uz vairākām pilsētām. Lauku atbalsta dienesta Ziemeļaustrumu reģionālā lauksaimniecības pārvalde atrodas Gulbenē; Valsts vides dienests - Rēzeknē; Valsts zemes dienests - Vidzemes reģionālajā nodaļā Valmierā; Nacionālais veselības dienests - Smiltenē utt. Nozaru sadrumstalotību var turpināt līdz pat divdesmit dažādām valsts struktūrām. Visa pār-

valde ir sadrumstalota. VARAM nepārtraukti analizē iepriekšējās reformas rezultātus un sekas, saprot, ka tas nav veiksmes stāsts, jo reformas rezultātā ir daudz trūkumu, novadi ir ļoti dažādi - gan iedzīvotāju skaita ziņā, gan infrastruktūrā utt.

Valstī pašiem jātiekt galā ar valsts pārvaldes funkciju sistēmu, jo pašvaldības sadarbojas un ir gatavas sadarboties arī turpmāk.

Jautājums nedrīkst tikt lemts bez pašvaldību un to iedzīvotāju viedokļa uzskausīšanas.

Pašlaik nav zināms, vai Vilakas novada iedzīvotājiem pēc pakalpojumiem būs jādodas uz Rēzeknes, Gulbenes vai Valmieras aprīņķi un kādus pakalpojumus iedzīvotāji varēt iegūt. Nedomāju, ka pašvaldību iedzīvotājiem šobrīd būtu jāuztraucas par šo reformu. Kādā no sarunām ar Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdētāju Andri Jaunsleini par ministrijas piedāvāto reformas modeļi viņš teica: "Lai piedāvā un runā, svarīgākais, lai neko nedara..." Mans uzskats ir, - valstij vispirms pašai jātiekt galā ar valsts pārvaldi, un tad runāsim par sadarbību un pašvaldību reformu.

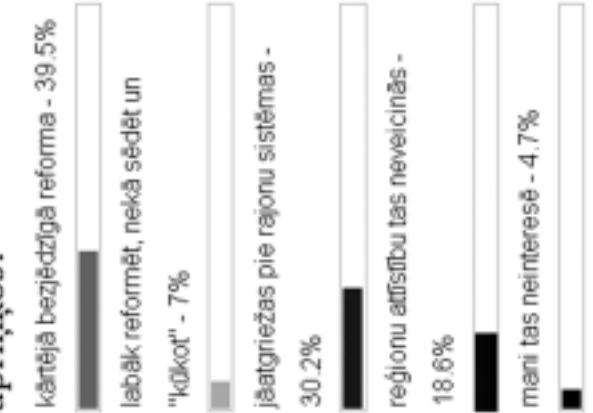
Viedokļus uzskausīja A. Ločmelis un S. Karavoičika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat rosinājumu
pašvaldībām
apvienoties 16
aprīņkos?

Balsis kopā: 43

Aizvada amatierteātru salidojumu “Iesaukts dienestā”

22.oktobrī Rugāju novada Lazdukalna saietu namā jau trešo reizi notika amatierteātru salidojums, kuram šoreiz bija tēma “Iesaukts dienestā”. Uz pasākumu ieradās divpadsmit amatierteātri no vairākiem Latvijas novadiem.

Kā pirmie salidojumu ar nelielu skeču par “Policistu un riteņbraucēju” atklāja Rugāju novada Lazdukalna pagasta amatierteātris “Zibšņi”. Vakara vadītāji Kristīne Melnace un Jānis Rakstiņš militāro pasākumu nodēvēja par atbildīgu un smagu darbu, kuru pilda karavīrs, ugunsdzēsējs, policists, robežsargs, zemessargs vai citas militārās profesijas pārstāvis. Viņi nolasīja pavēli, kurā bija arī atgādinājums novērtēt aktieru un režisoru darbības uz skatuves un ārpus tās, apbalvot labākos, piešķirot speciālo apbalvojumu. Skānas un gaismas nodrošināja Nauris Kadakovskis, bet noformējumu militārā stilā bija veidojusi Kristīne Serga, palīgā nākot “Zibšņiem”. Uz Lazdukalnu ceļu mēroja Dricānu kultūras nama amatierteātris “Siebrineicys”, Gaigalavas pagasta sabiedrisko aktivitāšu centra “Strūžānu skola” amatierteātris “Tādi Šādi”, Zvārtavas pagasta amatierteātris, Līgo kultūras nama teātra kolektīvs, Nautrēnu pagasta Dekteru amatierteātris un vēl daudzi citi kolektīvi.

Zvārtavas amatierteātris “Latviānis”. Zvārtavieši bija iestudējuši skeču “Reiz kādu dienu...”. Jāklausa savu admirāli, jāceļas un jākriņ par savu “teātra rotu”, uzskata viņu režisore Dagnija Pakalne.

Rogovkas amatierteātris. Viņu režisore Maruta Miščenko bija izvēlējusies skeču “Ceļojums ar vilcienu Rīga - Zilupe”. Vakara vadītāja Kristīne skatītājiem ar humoru atgādināja: “Skatoties skeču, atcerieties angļu rakstnieka Gilberta Čestertona teicienu – ceļojumi attīsta prātu, protams, ja tas jums ir.”

Noslēguma salūts. Rugāju novada Lazdukalna pagasta amatierteātris “Zibšņi” un amatierteātru režisori, skeču autori pēc apbalvojumu saņemšanas. Atmiņai viņiem paliks ne tikai dāvanas un pateicības, bet arī piemiņas nominācijas “Roc dzījāk!” - simboliskas dakšas, kas mudinās radīt jaunus darbus nākamajai kopā sanākšanas reizei.

Mudīte Maslova komandē “Bābu bataljonu”. Rubeņu ciema dramatiskais kolektīvs parādīja, ka arī sievietes var dienēt un nav ar pliku roku nemamas. Mudīte skeču uzrakstījusi pati un arī galveno lomu ar garākajiem tekstiem tēloja pati.

Lazdukalna amatierteātris “Zibšņi” sagatavo divus priekšnesumus. Viens viņu uzgājiens bija sākumā, bet noslēgumā režisore Arnita Rakstiņa bija sagatavojuusi skeču “Skaistuma etalons”. Attēlā aktieri Sarmīte Jermačāne (no kreisās), Jānis Žīgurs un Mairita Rakstiņa.

Izrādi atved novadniece Indra Madarniece. Ilūkstes novada kultūras centra dramatiskais kolektīvs “Zib... akcija” parādīja skeču “Vienmēr gatavs... ja kas”, liekot skatītājiem smaidīt un skaļi aplaudēt.

Aizkulīsēs. “Bābu bataljona” dalībnieces ar dakšām, cirvjiem un citiem armijai derīgiem instrumentiem, dzirdot smiekus zālē, aizkulīsēs pacietīgi gaidīja uzņācienu uz skatuves.

Vilakas kultūras nama dramatiskais kolektīvs. Ar skeču “Baumas” viņiem pārliecinoši izdevās parādīt, kas notiek, ja cilvēkus aprunā nevietā.

Uz skatuves - Krišjānu amatierteātris. Režisore Inese Kalniņa bija izvēlējusies iestudēt skeču “Luce zina vusu”, kurā galveno lomu atveidoja Aina Korkla (no labās). Viņai līdzās aktieri Jānis Kalniņš un Inese Kaša.

Saņem režisora ordeni. Ineta Lindenberga (no kreisās) no Vilakas un citi režisori saņēma ordeņus, pateicības un dāvanas no Rugāju novada domes. Tās pasniedza “Zibšņu” vadītāja Arnita Rakstiņa.

Z.Loginas foto un teksts

Dzīve pansionātā

Bez *ugunkristībām* aprūpe nav iespējama

Izdzirdot vārdu ‘pansionāts’, cilvēkiem rodas dažadas izjūtas un izpratne, kas tā par iestādi un kas tur notiek. Ir stāsti no iemītnieku apciemojumu reizēm vai kaimiņu sarunām, ir pieredze, izbaudīta uz pašu ādas. Ir arī pansionāta darbinieku pārdomas, ko nozīmē saskarsme ar slimiem un dažubrīd kaprižiem cilvēkiem un viņu aprūpe.

Pansionāts “Balvi” ir viena no lielākajām Balvu novada pašvaldības iestādēm, ko par savu mājvietu izvēlas gan mūspuses visu četru novadu cilvēki, gan arī no Latvijas. Sadarībā ar iestādes vadību laikraksts turpina atspoguļot dažadas ar pansionāta ikdienu saistītas tēmas.

Šoreiz par to, kā organizēts darbs vienā no lielākajām pansionāta darbības struktūrvienībām – aprūpes dienestā, cik viegli vai grūti šos pienākumus veikt.

Aprūpētāju starp pansionāta darbiniekiem ir visvairāk – 28. Tieši viņu darbs nosaka, kā ikdienā jutīties iemītnieki un kāda būs viņu pašsajūta. Aprūpētāji vārda tiešā nozīmē ir visciešākajā saskarsmē ar visiem aptuveni 170 pansionāta klientiem, redz viņus vaigu vaigā un seko lidzi visām dzīves norisēm. Varētu šķist, ka 28 darbinieki ir visai liels skaitlis, taču zinot, ka aprūpes dienesta darbs sadalās trīs veidos, aprūpētāju nebūt nav par daudz. Par šīs struktūrvienības saskanīgu un kvalitatīvu darbu galvenā atbildība ir direktors vietniecei Daigai Romkai un sociālajai aprūpētājai Ivetai Veinbergai.

Struktūrvienības sadalījums

Aprūpes dienesta darbs III stāvā organizēts trīs posmos - pēc dažādiem grafikiem darbu veic 22 aprūpētāji - 7 dienas aprūpētāji (tikai darba dienās), 12 diennakts aprūpētāji (pa diennaktim, pēc *slidošā* grafika), 3 brīvdienu aprūpētājas (brīvdienās un svētku dienās).

Brīvdienu aprūpētāji ir trīs cilvēki, kuri uz pansionātu brauc strādāt tikai nedēļas nogalēs vai arī svētku dienās un strādā līdz pulksten 17. Šī trijotne ir galvenie palīgi diennakts aprūpētājiem katrā pansionāta korpusā, kad katrā stāvā brīvdienās paliek divi darbinieki. Pienākumi tādi paši kā pārējiem aprūpētājiem – telpu uzkopšana, komunikācija ar iemītniekiem, iemītnieku ēdināšana. Savukārt darbdienās piecas dienas nedēļā no pulksten 8.30 līdz pieciem pēcpusdienā strādā 7 dienas aprūpētāji, starp viņiem arī viens vīrietis. Katra dienas

aprūpētāja pārzīņā iedalītas 6 - 7 istabīnas ar aptuveni 11 - 13 iemītniekiem. Uz dienas aprūpētāju pleciem gulstas visi galvenie darbi – klientu higiēna, apgērba un gultas veļas maiņa, ēdināšana, telpu uzkopšana, trīs reizes mēnesī iemītnieku ved uz dušu. Mazgāšanās dažkārt izvēršas vai veselā stāstā, jo diemžēl veciem jaudīm šī procedūra ne pārāk patīk un viņi mēdz atrunāties. Ja tas izskatās ‘pēc niķa’, ar klientu nākas padiskutēt, pierunājot viņu šo normu ievērot. Trešajā stāvā starp 112 iemītniekiem ir 38 gulosi cilvēki, bet 15 spēj pārvietoties ar palīdzību. Pansionātā mīt arī klienti ar garīga rakstura traucējumiem, kuriem neiztikt bez palīdzības pašaprūpē un uzraudzības. Jāparūpējas arī par tiem, kurus ved āra pastaigās – viņi tam jāsagatavo un jāapgērbj. Aprūpētājiem visu laiku ir ko darīt, faktiski viņi savas darbīnas pavada nemītīgā kustībā. Taču viņi savus aprūpējamos labi iepazīst, sadraudzējas un, protams, pierod pie viņiem. Tas sagādā gandarījumu.

Ir vēl diennakts aprūpētāji, kuri strādā četru maiņu darbu, pavisam viņu ir 12. Pa dienu katrā korpusā strādā gan šie diennakts, gan arī dienas aprūpētāji, bet pēc pulksten pieciem pēcpusdienā paliek tikai diennakts darbinieki. Viņu katra pārraudzībā un atbildībā tad nonāk pilnīgi viss korpuiss – 20 istabīnas. Aprūpētāji veic apgaitas, rūpējas arī par iemītnieku higiēnu, pievērš uzmanību veselības traucējumiem. Savu maiņu viņi nodod rītā pēc pulksten astoņiem, informējot nākamos aprūpētājus par visu svarīgāko, kas noticis korpusā.

Vīrieši nav tik kaprīzi

Trešajā stāvā pilnībā atklājas aprūpes darba smagums, bet jaunajiem aizvietotājiem, kuri pretendē uz šo darbavietu, te nākas izturēt pamatīgas *ugunkristības*, pārbaudot savu atbilstību darbam. Darbinieki, protams, ir apmācīti, kā kopīt un sadarboties ar gulosu cilvēku, taču viņiem jāpiedomā arī par pašu veselību, lai saudzētu savas muguras. Ja aprūpē neiespējami tikt galā vienam, palīgā sauc kolēgus. Ikdiņā novērots, ka vieglāk saprasties ar vīrieškārtas iemītniekiem – viņi nemēdz būt tik kaprīzi un savas vēlmes skaidri pasaka, toties sievies prasību ‘nianses’ dažreiz nevar pat saprast. Diemžēl aprūpes struktūrvienībā ir izteikta kadru mainība, un dažkārt nākas zaudēt ļoti labus darbiniekus, kuriem aprūpe nav pa spēkam psiholoģisku motivu dēļ.

Pansionātā neizbēgami nākas sastapties ar cilvēku aiziešanu mūžībā. Tas nozīmē, ka aprūpētāju dienestam jāprot sakopt arī mirušos. Šis ir komandas darbs, ko apgūst pamazām.

To, kas notiek sabiedrībā un kā mainās cilvēku dzīve, pierāda arī pansionāta klientu loks. Ja agrāk smagi kopjamu

cilvēku šeit bija ap 20, tagad viņu ir jau 70. Iki gadu pansionātā ienāk aizvien vārgāki ļaudis, kuriem nepieciešama īpaša aprūpe.

Aprūpes dienests raksturojas ar izteiku kadru rotāciju. Gadā pansionātā ir vairāk par 70 uz noteiktu darba laiku noslēgtu līgumu. Protams, neviens jaunpienācējs uzreiz nevar klūt par pastāvīgu aprūpētāju. Lai iemācītos šo darbu, viņi sāk ar ēnu dienām skatoties, kā notiek aprūpe un vienlaikus novērtējot sevi – būs spējīgi darīt šo darbu vai tomēr nē. Aprūpētājus aizvieto 100% gan viņu atvaiņījuma, gan slimšanas vai citas prombūtnes laikā, tādēļ visu laiku pansionātā strādā kādi pieci aizvietotāji, kuri pierādījuši savas darba prasmes. Diemžēl atalgojums ir ļoti zems. Diennakts aprūpētājiem ir tikai minimālā alga, dienas aprūpētājiem uz papīra – 385 eiro. Fakts arī tāds, ka aprūpētāji paši ir jau cilvēki gados ar vidējo vecumu 56 gadi. Protams, ja ķēdē valstī noteikto pensijas laiku, tad jau nekas cits neatliek, kā sakost zobus un strādāt. Pansionāta direktore ļoti vēlētos aprūpētājiem maksāt, kā pati teica, cilvēka cienīgu atalgojumu, vismaz 800 eiro uz rokām, ja to atļautu finansējums. Gribētu šajā struktūrvienībā redzēt arī gados daudz jaunākus cilvēkus, jo viņiem vairāk fiziskā spēka un izturības. Lai gan patiesība arī tāda: gados vecākie strādā lēnāk, toties ar lielāku atbildību, bet jaunie mēdz būt aši, toties pavisāk. Šobrīd var priecāties par diviem vīriešiem, kuri strādā aprūpes dienestā un lieliski tiek galā ar pienākumiem.

Aprūpētāju uzmanības lokā ir:

- garīga rakstura klienti - cilvēki, kuri sirgst ar Alcheimeru un demenci, un kuriem nepieciešama palīdzība pašaprūpē un speciāla uzraudzība;
- vidēji gulosi un gulosi klienti, kuri paši saviem spēkiem spēj nosēdēt riteņkrēslā, bet ir pasīvi savās darbībās vai arī nespēj pārvietoties, paēst, kustēties, un tamlīdzīgi. Visiem viņiem nepieciešama diennakts aprūpe.

Kā domā citi?

Vai jūs varētu strādāt par aprūpētāju kādā sociālās palīdzības iestādē?

SKAIDRĪTE ŠAICĀNE, Mednevā: -Noteikti nē! Es varētu par visu parūpēties, sagādāt un aizvest viņiem nepieciešamās lietas, taču kopīt svešus cilvēkus noteikti nevarētu. Esmu ļoti emocionāls un jūtīgs cilvēks, un asaras birst jau skatoties uz nespēcīgiem gulosajiem. Esam ciemojušies pansionātā “Balvi”, lai sniegtu muzikālus koncertus, un arī tad jau *kamols* kāpj kaklā, skatoties uz iemītniekiem. Vecums neviens nav vieglš, bet domāju, ka vairums jauču to gribētu pavadīt savās mājās, lai kādas tās arī nebūtu. Protams, cilvēkiem ir dažādi likteņstāsti, un jādzīvo arī pansionātā. Manai mammai ir astoņdesmit gadi, viņa dzīvo pie manis, un domāju, te viņa arī aizvadīs savu mūža dienas.

ZINAIDA, pensionāre Balvos: -Domāju, ka varētu, jo man ir šāda pieredze. Aprūpēju mammu, sešus gadus kopu arī gulosu onkuli. Būtībā mūs katru sagaida vecums, un agri vai vēlu paši piedzīvosim, kad būs nepieciešama citu palīdzība. Kāpēc lai nevarētu aprūpēt radinieku, labu kaimiņu, paziņu, ja ir tāda vajadzība? Veci ļaudis nebūt nav muļķi, kā par viņiem mēdz teikt gados jaunākie. Vajag viņus uzsklausīt un parunāties - būs interesanti dzīvesstāsti. Tagad aprūpe kļuvusi arī daudz vieglāka – var izmantot ēertas sadzīviska rakstura ietaises – ir speciālās tualetes, pārvietošanās līdzekļi, krēslī un gultas, ar ko nokļūt dušā, lai nomazgātos. Tagad visiem ir veļas automāti. Vajag tikai gribēt otram palīdzēt un neskopoties ar savu sirdsiltumu.

INĀRA, strādājoša balveniete: -Drīzāk jau nē. Esmu rūpējusies par savu mammu un zinu, ka veciem un slimiem pietiek kaprīžu un niķu. Bet svešiem cilvēkiem to parasti ir vēl vairāk nekā tuviniekiem. Vienīgi, ja būtu spiedīgi apstākļi un nebūtu cita ienākumu avota, tad gan mēģinātu strādāt par aprūpētāju kādā sociālās palīdzības iestādē. Domāju, ar laiku man tas arī izdots.

No sirds

Norūda un padara stiprākus

IVETA VEINBERGA, sociālā aprūpētāja:

-Arī pati kādu laiku pansionātā strādāju par dienas aprūpētāju. Ziniet, nav vienādu darbdienu pat saskarsmē ar vieniem un tiem pašiem iemītniekiem. Ir rīti, kad atnāc uz korpusu un gandrīz visās istabīnās valda nekārtība, iemītnieki ir dusmīgi un neapmierināti, jāsauc pat ārsts. Viņu noskaņojums var mainīties nepārtraukti, sevišķi izteikti tas notiek mēness fāžu maiņā. Bet ir arī gluži mierīgas dienas. Tikai daļēji piekrītu teicenam, ka veci cilvēki ir kā mazi bērni. Jā, viņi tādi ir, taču šiem cilvēkiem līdzi nāk smagā dzīves nasta, un tur pietiek sāpju, aizvainojumu, niķu... Tādēļ vecumā cilvēki ir daudz sarežģītāki. Bet aprūpētājam jāizprot šie cilvēki, jāvelti viņiem pietiekama uzmanība. Taču jāstrādā tā, lai neļautu arī izmantot sevi, lai beigās aprūpētājs pats *neiztukšot*. Šī robeža ir ļoti smalka un trausla, jāprot to novilkst un nepārkāpt. No šis mājas cilvēki aiziet mūžībā. Mēs to zinām, tas ir neizbēgami, bet tas vienmēr sāp. Varu atzīties, kad man piedāvāja nākt darbā uz pansionātu, pati domāju, ka nespēšu emocionāli izturēt šo vidi. Mamma teica: “Bet tu vismaz pamēģini.” Atnācu un izbrīnījos: “Es to varu!” Viss, kas mūs norūda, padara mūs stiprākus.

Lappusi sagatavoja M. Sprudzāne

Pieredze

Lepojas ar saviem pamatskolas skolēniem

No 3. līdz 7.oktobrim Balvu pamatskolas desmit 4. - 6.klašu skolēni ar skolotājām Gunitu Pugeju, Larisu Krištopanovu un Ingu Bukšu devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Spāniju.

Tālais ceļojums uz silto dienvidu zemi gan skolēniem, gan skolotājām bija pirmais šis eksotiskās valsts apmeklējums. Lielākajai daļai skolēnu tas noteikti ilgi paliks atmiņā arī kā pirmais lidojums ar lidmašīnu un neparasti silto laiku (ja Latvijā oktobra sākumā jau ģerbāmies siltās rudens virsdrēbēs, tad Spānijā visi izbaudīja vidēji +35 grādu siltumu, kas, protams, nav tik tveicīgs un nogurdinošs kā vasaras Latvijā). Tuvojoties ceļojuma dienai, bērni arvien vairāk savā starpā pārspreida, ko viņi Spānijā darīs: kādus apskates objektus apmeklēs, ar kādu tautību skolēniem iepazīsies, vai peldēsies, pētīja interneta mājaslapā viesnīcu, kurā dzīvos, un skolas, uz kurām vairākas reizes nedēļā mēros ceļu, lai darbotos kopā ar citu valstu un tautību skolēniem. Savukārt skolotāji, gatavojoties šim braucienam, skolā uzsvaru lika uz ģimenes un dažādu iestāžu sadarbību, kā arī tehnoloģiju izmantošanu. Piemēram:

➤ Balvu pamatskola klases stundu laikā skolotāji audzēķus iepazīstīnāja ar drošas un atbildīgas uzvedības internetā principiem, kā arī skolēni pārbaudīja savas zināšanas, izmantojot interaktīvās balsošanas pultis;

➤ skola ikdienas darbā lielu uzsvaru liek uz sadarbību ar ģimenēm - vecākiem un vecvēcākiem, jo nav nemaz tik daudz skolu, kurās darbojas Vecmāmiņu klubu, kopš pagājušā mācību gada - arī Vectētiņu klubu;

➤ tāpat skolā uzmanību pievērš sadarbībai ar dažādām iestādēm, un, neskaitoties uz skolēnu vecumu, rīko Karjeras nedēļas.

Kad bija nobraukti un nolidoti vairāk nekā 2000km (Balvi - Rīga - Barselona - Cinco Casas), un sasniegtā viesnīca, bija jau krietni pāri pusnaktij. Gulēšanai atlīka vien dažas stundas, tomēr, kā atzina skolotājas, bērni tālo ceļu izturēja godam un no rīta bija enerģijas pilni uzsākt darba nedēļas cēlienu - šoreiz Spānijas skolās.

"Spānijā iepazīnāmies ar vairāku skolu darbu. Ciemojāmies CRA ALCIARES, ARENALES un ALAMEDA skolās, kur 7 valstu (Anglijas, Polijas, Čehijas, Bulgārijas, Spānijas, Zviedrijas un Latvijas) skolēni kopā saplēja par nākotnes skolas modeli Eiropā, kā arī veidoja interaktīvas prezentācijas par savu vizīti Spānijā," teic skolotāja L.Krištopanova. Vērojot Balvu pamatskolas skolēnus, skolotājas Gunita, Larisa un Inga atzina, ka mums ir ļoti zinoši bērni, kuri tehnoloģijas izmanto augstā limenī. Balvu pamatskolas skolēni labi runā arī angļu valodā. Veidojot nākotnes skolas modeli, bērni to redz ar wi-fi un moderno tehnoloģiju izmantošanu, baseiniem un plašām sportošanas iespējām, bez mājas un pārbaudes darbiem, ar atpūtas iespējām.

Pedagoģiem bija interesanti vērot vidi un mācību procesu Spānijā. Tur skolās katrā klasē ir dators, projektoris, skolās ir interaktīvās tāfeles, skolēniem ir iespēja mācību procesā izmantojot planšetdatorus. Izrādās, spāni nonākuši pie secinājuma, ka jāsaglabā mazās sākumskolas, kuras apvienotas ar bērnudārzu grupām (klasē - līdz 10 bērniem, skolā - līdz 30 bērniem), jo viņiem rūp, kā jūtas mazais skolēns, kuram agri jāceļas un jādodas uz attālo skolu un pēcpusdienā vēlu jāatgriežas mājās. Pirms dažiem gadiem vairākas mazās skolas slēgtas, bet šobrīd tās atkal ir atvērtas. "Šis jautājums pašlaik aktuāls arī Latvijā, tāpēc vērosim, kā Latvija risinās mazo skolu jautājumu. Patīkami pārsteidza tas, ka katru dienu uzkodas skolēniem gatavoja un pasniedza tieši spāņu skolēnu vecāki," stāsta L.Krištopanova.

Neizpalika arī Spānijas kultūras un tradīciju iepazīšana. "Ar interesu apmeklējām Anro kompāniju, kur izgatavo metāla konstrukcijas pasaules lielākajiem uzņēmumiem, kas ceļ dažādus tiltus un ēkas. Tāpat apmeklējām Altosa Company vīna darītavu un vējdzirnavas Campo de Criptana, kas saglabājušās kopš 16.gadsimta un kas iedvesmojušas uz varonīgo cīņu Donu Kihotu un Sančo Pansu," teic skolotāja Larisa Krištopanova. Toledo vecpilsētā skolēni iepazīnās ar Santo Tome katedrāli, Santa Maria La Blanca sinagogu, pabija tā saucamajā Laika kapsulā, kur interaktīvā veidā izdzivoja Spānijas vēsturi un līdzīgi sev paņēma virtuālās prezentācijas pausto domu par savstarpējās sadzīvošanas un iecietības nozīmi mūsdieni pašaulē.

Pastaigājoties pa Arenales, Balvu pamatskolas skolēnus pārsteidza, ka dienas laikā pilsētiņā uz ielām nebija neviens cilvēks, nestrādāja neviens veikals, jo Spānijā ir siesta - karstuma dēļ neviens nestrādā. Patīkami arī tradicionālās spāņu dejas, uz Latviju daži atveda arī *habanico* jeb vēdeklīšus.

"Iepazīstot Latviju spāņu skolēnu veidotajās prezentācijās,

Foto - no personīgā arhiva

Partnerskolu sagaidīšana. "Latvijas skolēnus un skolotājus ļoti aizkustināja mūsu un arī citu partnerskolu sagaidīšana spāņu skolas pagalmā, jo katra valsts tika īpaši sveicināta un pagodināta ar savas valsts karogu. Un mēs īpaši jutāmies lepni, ieraugot savu sarkanbaltsarkano karogu," atzīst visi braucienā dalībnieki.

Toledo pilsētā. Iepazīstot Toledo vēsturiskās pilsētas dažādu tīcību (kristiešu, musulmaņu un ebreju) baznīcu fantastisko arhitektūru, Balvu pamatskolas skolēni kopā ar citu valstu pārstāvjiem apskatīja gan Laika kapsulas virtuālo prezentāciju, gan uzzināja, ka Spānijā ir tikai dažas upes, kuras ir patiesām lielas un ūdeņiem bagātas, kuras vasarā gandrīz izķūst.

Foto - no personīgā arhiva

bija iespēja mūsu valsti vērot no malas un priecāties, ka spāņu bērni zina, ka ir tāda valsts Latvija. Savukārt, atgriežoties mājās, kopā ar skolēniem un skolas domīti domāsim par savas skolas prezentācijas video, kā arī mēģināsim modelēt ideālu Balvu pamatskolas modeli," atzīna Larisa Krištopanova.

Bērni, analizējot iespaidus Spānijā, atzina, ka mums, latviešiem, neierasts šķita spāņu nacionālais ēdiens, ko bija iespēja nobaudīt nedēļas garumā. Toties ļoti patika siltais laiks, ar vīnogām un olīvkokiem apstādītie lauki, palmas, kalni un Vidusjūra.

Ari skolēnu vecāki atzina, ka ir priecīgi par Balvu pamatskolas skolotāju ieguldītu darbu un iespēju bērniem doties uz kādu no Eiropas valstīm, lai iepazītu vienaudžu skolas ikdienu citviet. Prieks, ka visas trīs skolotājas tālā ceļojuma laikā bērniem bija kā otrās mammas, kuras rūpējās, lai bērni justos labi un droši. Jāatzīst, arī e-pasti ik vakaru bērnu vecākiem no skolotājas Guntas Pugejas bija ļoti gaidīti, lai išumā uzzinātu, kā viņiem kļājas tik tālu no mājām.

Skolotāju atziņas pēc braucienā uz Spāniju

➤ Balvu pamatskola ir viena no tām nedaudzajām Latvijas skolām, kas veiksmīgi pierāda, ka spēj ne tikai pārņemt un ieviest labo praksi no Eiropas skolām, bet arī piedāvāt savu redzējumu uz izglītību Eiropā.

➤ Gribas ticēt, ka, iepazīstot skolu darbu Eiropā, mēs uzlabosim savas skolas vidi, ieviesīsim jaunas idejas, kā arī leposimies ar labo, ko no mums pārņem Eiropas skolas.

➤ Kā atzina partnervalstā pedagoģi, mēs varam lepoties ar Balvu pamatskolas skolēniem, kuri spēj ceļā pavadīt 21 stundu, lai pēc tam runātu angļiski, strādātu ar modernajām tehnoloģijām, būtu ieinteresēti un motivēti aktīvi darboties.

Foto - no personīgā arhiva

Foto - no personīgā arhiva

Pie skolas. Nelielajā ēkā mācās vien nepilni trīs desmiti sākumskolas un bērnudārzu grupas bērnu. Par to, ka dažāda vecuma audzēkņi jūtas labi un mācības notiek ar moderno tehnoloģiju palīdzību, pārliecīgākās arī (foto - no kreisās puses) Karlīna Kindzule, Līga Panga, Daniels Košļevs, Roberts Ķerģis, Larisa Krištopanova, Lineta Kopāne, Ella Šķakota, Marks Višņevskis, Katarīna Gavrilova, Inga Bukša, Gunta Pugeja, Anete Zākarīte un Ketija Rakstiņa.

Lappusi sagatavoja S.Gugāne

Mākslas skolā

Labo darbu nedēļā priecē bērnus un sirmgalvju

Balvu Mākslas skola atsaucās labdarības organizācijas *palidzesim.lv*, kura jau astoto gadu organizē akciju "Labo darbu nedēļa", aicinājumam sniegt atbalstu līdzcilvēkiem un vairot palīdzēšanas kultūru Latvijā. Akcijas moto bija "Darot kopā, var izdarīt vairāk labu darbu!", un tā notika no 17. līdz 23.oktobrim.

Balvu Mākslas skola atsaucās šim aicinājumam, jo arī uzskata, ka palīdzēt var ne tikai ar materiālām lietām, bet arī ar garīgām vērtībām, un to sniegšanai nav nepieciešams liels finansiālais ieguldījums. "Šādā akcijā mūsu skola piedalījās pirmo reizi. Mākslas dienu laikā veidojām izstādi "Aplis apli", tāpēc nolēmām palīdzēt uzburt jaunības atmiņas Balvu pansionāta iedzīvotajiem. Eksponējām šo Balvu Mākslas skolas audzēķu darbu izstādi. Tājā redzamie krāsu apli darināti, sapīti, sašūti no auduma strēmelēm dažādu krāsu variācijās. Daudzi vecākie cilvēki vēl atceras, kā šādus darbus darinājuši paši," stāsta idejas autore, direktore vietniece Anita Kairiša.

Ārijas Baranovskas doktorātā mazos slimniekus līdz pat decembrim priecēs mākslas skolas mazo mākslinieku radošie darbi. Tie ir spilgtos krāsu toņos, un šīs izstādes nosaukums ir "Latvijas daba". Darbi veidoti no dažādiem materiāliem – plastilīna, faktūru un tekstūru papīra, krāsu zīmuļiem. Šīs izstādes idejas autores ir Anita Kairiša un Lana Ceplīte. "Medīki bērniem uzdāvināja klinģeri, un prieks bija abpusējs," piebilst A.Kairiša.

Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu nodajā skolas audzēķi iepazina grāmatu tapšanu, veidošanu, grafiku, ilustrācijas, kārtoja puzles, grāmatas un darīja daudz citu labo darbu. Organizācijai *ziedot.lv* labdarības mērķiem skola nosūtīja audzēķu zīmējumus, gleznojumus, citus darbus un to darbu kopijas par Ziemassvētkiem un Ziemassvētku laiku. Balvu novada pašvaldības darbinieki ik dienu var skatīt audzēķu darbu izstādi "Balvi bērnu acīm". Kad labie darbi parveikti, akcijas organizatori mudināja par tiem pastāstīt citiem, lai tas kalpo kā labās prakses piemērs un iedvesmas avots.

Mācīties par Latvijas Kultūras vēstniekiem

No Balvu Mākslas skolas uz profesionālās pilnveides kursiem "Latvijas Kultūras vēstnieki 2016" no 24. līdz 26.oktobrim dosies skolas direktore Elita Teilāne un Anita Kairiša, bet no Baltijas Mūzikas un mākslas skolas - direktore Marija Bukša. Programma ir piesātināta, un trīs dienu garumā būs gan lekcijas par kultūru un tās ieguldījumu sabiedrības izaugsmē, gan ideju ģenerēšanas metodes, gan vizītes dažādās Cēsu iestādēs.

Aicina pieteikt darbus konkursam

Balvu Mākslas skola, nevalstiskā organizācija "Savi" un biedrība "Radošās

Atdzīvina Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu nodajā telpas. Šeit mazie mākslinieki sakārtoja puzles un grāmatu plauktus.

Uzliek izstādi pansionātā. "Krāsu apli" pansionāta iemītniekiem uzburs jaunības atmiņas un atgādinās par laiku, kad tādus darbus darinājuši paši.

Izgatavo dekorus. Bibliotēkā bērni darbojās atbilstoši mācību tēmai, kas paredz iepazīt grāmatas tapšanu, kā top ilustrācijas un kāds ir tās celš līdz lasītājiem. Viri izgatavoja telpu dekorus ar latviešu autoru grāmatu tēliem, *aicinājuma pēdas*, pa kurām doties tuvāk grāmatu plauktiem.

idejas" organizē bērnu un jauniešu vizuālās mākslas konkursu datorgrafikā "Nacionālās vērtības". Tas būs jau piektais starptautiskais vizuālās mākslas konkurss "Dažādā pasaule 2017". Konkursu organizē, lai bērni un jaunieši apzinātu vērtības, kas nodrošina pieredību valstij, raksturo tās savdabību. "Aicinām veidot kolāžu, kurā radošā kompozīcijā apvienoti

nacionālo krāsu, zīmju, rakstu vai rotājumu elementi un savas valsts un vides raksturīgākais dabā, sadzīvē, arhitektūrā, kultūrā.

Darba veidošanai var izmantot paša autora fotografijas, zīmējumus, veicot tālāku darba veidošanu, izmantojot grafiskās apstrādes programmas. Konkursam darbus var iesniegt līdz nākamā gada 1.maijam," stāsta E.Teilāne.

Īsumā

Iepazīstina ar Balvu Novada muzeja eksposīciju

Foto - Z.Logina

20.oktobrī Pleskavā notika II starptautiskā konference "Kultūras un vēsturiskā mantojuma popularizēšana un saglabāšana", kurā piedalījās arī pārstāvji no Latvijas. Par Balvu novadu un muzeja eksposīcijām stāstīja direktore Ieva Supe.

Pleskava ir viena no Hanzas savienības pilsētām, un 2019.gadā šeit notiks Hanzas dienas. Lai tām pienācīgi sagatavotos, bija sarīkota šī konference. Pleskava ir viena no unikālākajām Krievijas pilsētām - Krievzemes sākums, tās vēsturei iesniedzoties vairāk nekā 1110 gadu garumā. Pilsēta hronikā pirmo reizi minēta 903.gadā saistībā ar legendāro kņazieni Olgu un kņazu Igoru. Mūsdienās Pleskava ir pilsēta - muzejs, kurā saglabājušies nozīmīgi 12.-17.gadsimta vēstures un kultūras pieminekļi. Savukārt Hanzas savienība bija viduslaiku vācu tirgotāju organizācija, kas pakāpeniski pārvērtās par starptautisku Baltijas jūras un Ziemeļjūras baseina zemu pilsētu politisku savienību ar aptuveni 300 pilsētām. To mērķis bija nodrošināt savstarpējo interešu aizsardzību un veicināt pārjūras tirdzniecību Ziemeļeiropā. Viena no galvenajām Hanzas pilsētām bija Rīga. Starptautiskās Hanzas dienas, kas pēc diviem gadiem notiks Pleskavā, ir ikgadējs pasākums, kas ik gadu tiek rīkots citā Jauno laiku Hanzas pilsētu savienības dalības pilsētā. 2000.gadā šo savienību atjaunoja ar nosaukumu "Jauno laiku Hanzas pilsētu savienība". Pašlaik Jauno laiku Hanzas pilsētu savienība apvieno 186 pilsētas no 16 valstīm, to skaitā 14 pilsētas ir Krievijā. Konferences dalībnieki pēc Ivetas Supes stāstījuma uzdeva jautājumus, jo viriņem šī pierede bija interesanta. I.Supe pastāstīja par finansējuma piesaisti muzejam, kas tapis ar Igaunijas – Latvijas – Krievijas Pārrobežu sadarbības programmas atbalstīto projektu. Konferences dalībnieku pārsteidza Ziemeļlatgales nemateriālā kultūras mantojuma digitālā eksposīcija. "Piecas muzeja eksposīciju zālēs apmeklētāji var klausīties tradicionālo mūziku, folkloru, te apkopotas paražas, psalmi, Maija dziedājumi, cilvēku prasmes un citas Ziemeļlatgales vērtības. Balvu Novada muzejā izmantojam dažādus multimediju un inovatīvas tehnoloģijas, lai jaunā eksposīcija būtu interesanta dažāda vecuma un interešu grupām," pastāstīja I.Supe.

21.oktobrī konferences dalībnieki devās uz Latviju, Siguldu, kur iepazīna Latvijas pieredzi kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā. Viri apmeklēja Raunu, Cēsu pili, Lielstraupes pili, Turaidas muzejrezervātu.

Foto - Z.Logina

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Īsumā

Aprauga dzimto pusī

Sastapts ceļā.

Izbraucot no "Zirgadobes" uz šo sejās, ieraudzījām virieti, kurš lēnītēm gāja Balvu virzienā. Apraudzījis savu īpašumu, uz mājām devās viens no "Zirgadobes" iedzīvotāju bijušajiem kaimiņiem Imants Serdāns. Kāda sagadišanās! Tajā pašā dienā un tajā pašā laikā, kad "Zirgadobē" ciešojās "Vaduguns". Neraugoties uz to, ka savulaik Serdāni dzīvojuši rokas stiepīna attālumā no kaimiņiem, pēc I.Serdāna stāstītā, viņa mājas "Dravas" atrodas "Fricovkā". Jāteic gan, ka tagad cilvēki no daudzajiem vietas nosaukumiem ir apjukuši - novads, pagasts, ciems, saimniecības nosaukums, māju nosaukums. Tagad Serdāni dzīvo Balvos, uz kurieni ģimene pārcēlās pagājušā gadsimta 70.gados. Imants atceras, ka kaimiņu puiši - brāļi Pēteris un Dominiks - bija par viņu vecāki. Abi apprečējuši māsas no Vectilžas. Serdāni un citi kaimiņi uz "Zirgadobi" nesa šūt kažokus. "Arī mana māte bija šuvēja, bet viņa šuva smalkākas drēbes," atcerējās Imants. Tagad Serdānu mājas laukos neviens nedzīvo, arī dzīvojamās mājas nav, nodega. Par vasarnīcu kalpo veca klētiņa. Bijušais saimnieks atbrauc apraudzīt bišu stropus, vai kāds meža zvērs nav tos apgāzis. Arī ābeles vēl dod ražu.

No pilsētas uz laukiem

Laiž ar mokiku. Saruna ar Dmitriju Sidaroviču notika uz ceļa, jo viņu apturējām, braucot ar minimokiku. Dmitrijs pastāstīja, ka dzīvo Lozdovā, kas atrodas tepat netālu no Petrovkas. Būdams pilsētnieks, viņš jau labu laiku dzīvo un saimnieko laukos. Sākumā dzīvojis Bērzkalnē, bet tagad abi ar sievu (dēls strādā Rīgā) dzīvo Lazdulejā. "Saimniecība saņem Eiropas maksājumus, bet tie aiziet zemē atpakaļ," vīrietis secināja. Jautāts par ceļiem, Dmitrijs pastāstīja, ka piemājas ceļu, kas atrodas aptuveni 300 metrus no pašvaldības ceļa, viņš labojis saviem spēkiem un par saviem līdzekļiem - vedis granti, akmeņus. Uz lauku mājām reti kur ir ceļš - lielākoties iebraukts tīrums vai plava.

Vai "Zirgadobē"

Plānojot lauku ceļu pārbūvi, Balvu novada Lazdulejas pagastā paredzēts remontēt trīs nelielus ceļa posmus, divi no tiem - nobrauktuvēs uz "Zirgadobi" un uz "Avikšiem". Pagastā izvēli pamato ar to, ka abās vietās dzīvo strādīgas ģimenes, kuras savu dzīvi saistījušas ar laukiem, kā arī nobrauktuvēs ir pašvaldības ceļš. "Zirgadobē" savus transporta līdzekļus atstāj ari ogotāji, jo nobrauktuve no šosejas beidzas Orlovas purva malā, kur aug lācenes, mellenes, dzērvenes. Tūristus, iespējams, var ieintrīgēt arī vietas nosaukums "Zirgadobe". No kā tas cēlies? Viens no nostāstiem saistīs ar to, ka zirgs, vienā vietā guļot, ar laiku dobi izgulējis. Otrs nostāsts ir krieti skumjāks. Senos laikos cilvēki lielos meža dzīvniekus kēruši, izrokot tiem lamatas bedres veidā. Rudens tumšajās naktīs vīrs ar sievu braukuši ar zirgu un apmaldījušies. Zirgs ar pajūgu iekritis lielajā bedrē, zirgs lauzis kājas un tur arī palicis...

Māsu ģimenes dzīvo vienā pagalmā

Par nobrauktuvē uz "Zirgadobi" uz šosejas nekas neliecina. Necils celiņš nogriežas no lielceļa un kā tāds zaķis, spudūc, pēkšņi pazūd mežā. Kad vairāk nekā kilometru esam likumojuši gar grāvja malu, sākam šaubīties, vai braucam pareizajā virzienā. Pēkšņi priekšā iznirst māju puduris. Šeit dzīvo māsas MARIJA KEIŠA un DOMICELLA KORSTOVA. Viņu vīri bija brāļi, tikai ar dažādiem uzvārdiem. Iebraucot sētsvidū, vienā no dzīvojamajām mājām sastapām Mariju Keišu. Viņai 81 gads. Sieviete stāsta, ka izgājusi par sievu pie viena no brāļiem, kad viņš atgriezies no izsūtījuma Sibīrijā, kur bija kopā ar ģimeni, ar brāli, kurš jau bija precējies ar viņas māsu. Atgriezušies brāļi būvēja dzīvojamās mājas un saimniecības ēkas no jauna, jo viss pa izsūtījuma laiku bija izvazāts. Ģimenes strādāja kolhozā, darot tādu darbu, kādu deva. Kopa arī savas saimniecības, audzināja bērnus. Marija izaudzinājusi divus bērnus, bet Domicella - trīs. Marija pensijā aizgāja pagājušā gadsimta deviņdesmito gadu sākumā, bet strādāja piemājas saimniecībā. Gotiņu pārdeva tikai pirms dažiem gadiem, jo dēls stingri noteica: "Pietiek strādāt! Padzīvo vieglāk." Viņš, strādājot Rīgā, atradis laiku, lai izremontētu mātei māju, uzbūvētu saimniecības ēkas. Tagad ēkas priecē acis, arī dzīvojamā mājā viss gluži kā pilsētā. Galvenais, ka krāsns jauna, lai vecumā var siltumā dzīvot. Materiālus remontam saimniece sagādājusi iepriekš, jo no pensijas tas nu nekā nav iespējams. Viss kļūst dārgāks! Labi,

Patīk puķes. Marija patīk ne tikai audzēt puķes dobē pie loga, bet arī istabā viņa audzē raženu mīti.

Ciemos Balvos. Domicella ciemojas pie meitas Balvos. Mūžs un Sibīrijā pavadītie gadi iespaidojuši arī viņas veselību.

Robeža pagalma vidū. iebraucot "Zirgadobē", skatam paveras ļoti daudz ēku un ēciņu - gan vecāku, gan nesen būvētu. Viena dzīvojamā māja viņpus ceļa atjaunota, bet otru šaipus ceļa vēl būvē. Mantojot zemi, ģimenes savām saimniecībām izvēlējušās atšķirīgus nosaukumus - nosaukumu "Zirgadobe" paturējusi viena saimniecība, bet otra izvēlējusies nosaukumu "Aizvēji". Robeža starp abām saimniecībām iet pagalma vidū. "Kad brāļi saņēma mantojumā tēva zemi, to sadalīja kristīgi uz pusēm," pastāstīja viena no māsām.

zirgs gulējis?!

Saimnieko laukos Gotiņas kā avenes

"Avikšos" saimnieko NINA SMIRNOVA ar ģimeni - vīru, vīramāti un bērniem, kuri vēl skolojas gan Rīgā, gan tepat Balvos. Kad iebraucam mājas pagalmā, saimniece tik tikko atgriezusies no Balviem, kur viņa klientiem divreiz nedēļā piegādā pienu, jo saimniecībai ir tiešas piena tirdzniecības kvotas. Pārdodot pienu pilsētniekam *pa tiešo*, saimniecība uzreiz mazliet tiek pie naudas. Šoreiz no pilsētas braucienā sava labums tīcis arī četrkājainajiem mājas sargiem - viņiem kā akcijas prece pārvests maiss sausās suņu barības.

Nina "Avikšos" dzīvo jau 21 gadu, skaitot no 14.oktobra. "Manas vīramātes tēvs Ivars Petrovs šo saimniecību nopirkā jau pagājušā gadām 30.gados. Viņš to nosauca par "Avikšiem" jeb "Avenēm". Vīramāte ilgus gadus strādāja padomju saimniecībā un dzīvoja Kubulos. Kad sāka atgriezt senču zemes, arī viņa paņēma atpakaļ tēva zemi un pati atgriezās tēva mājās. Ēciņas gan te bija jau vecas," pastāsta Nina. Viņa pēc skolas beigšanas strādāja kolhozā par kontrolasistenti, vēlāk kārtotā fermā dokumentus, bet šis periods nebija ilgs, jo sākās pārmaiņu laiki un Nina ar vīru sāka saimnieket vīramātes mantotajā saimniecībā. Sākumā bija trīs, tad piecas gotiņas. Nu ganāmpulks izaudzis līdz 15 slaucamām govīm un vairākiem jaunlopiem.

Saimnieciem pienākot pie durvīm, ragaines mauj vienotā korī - grib ārā, jo kopš rīta atrodas kūtī, kamēr saimniece pilsētā kārtotā darīšanas. Kūts pustumsā gaišākie ragi atspīd kā aveņu kauslapīņas virs ogām. "Pacietieties, pacietieties mazu mirklīti! Tiksiet pastaigā, tiksiet!" saimniece mierina satrauktos lopiņus. Tagad Smirnovi apsaimnieko 50 hektārus zemes, graudaugus

Nobrauktuve uz "Avikšiem". Kad komisija apskatīja iespējamos pārbūvējamos pašvaldības ceļus, Nina izteica cerību, vai nevar paremontēt arī ceļa posmu līdz saimniecībai. "Arī paši esam daudz darījuši, lai saimniecībā varētu iebraukt piena mašīna, lai ceļš būtu izbraucams," norādot uz ceļu, saka saimniece.

audzē pašpateriņam, izmantojot kā lopbarību saviem lopiem. Situācija piena lopkopībā nav no labākajām, bet Nina ir optimiste, priečājas, ka ar septembrī par litru piena jau maksāts par diviem centiem vairāk. Solits, ka nākotnē pieliks vēl kādu centu. "Mums ir bioloģiskā saimniecība, neko daudz nepērkam, visu paši ražojam, tāpēc sanāk lētāk," paskaidro saimniece. Saimniecībā pamazām atjauno arī ēkas, uzbūvēta kūts lopiņiem, piena māja, remontē arī dzīvojamā māju. Uz bērniem gan Smirnovi necer, ka viņi atgriezīsies vai paliks laukos,- dēls, kuram ir 22 gadi, izvēlējies mūsdienās tik populāro programmētāja profesiju, bet meita mācās Balvu Profesionālajā un vispārizglītojošajā vidusskolā. Tomēr iekopta saimniecība garantē, ka vienmēr dzīvē ir vieta, kur atgriezties.

Nepipētājs. Vilis lepojas ar to, ka viņš ir nesmēķētājs. "Neviens mūsu ģimenē nepipēja," viņš atceras.

sabiedriskajos darbos, bet Vilis gan ir pensionārs. Virietis pastāsta, ka kolhoza laikos strādājis dažādos darbos. "Kur vien sūtīja, tur gāju. Lauku brigādē strādāju, ar indēm strādāju. Uz sējmašīnas stāvēju, kad sēja kodināto sēklu," viņš saka.

Pielikst laika. Uz garāku sarunu Juris nav izprovocējams, tai pielikst arī laika. "Lai runātu par dzīvi, vajag paņemt kādu mēriņu, tad arī dzīve nešķiet slikta un dzīvot ir skaisti," viņš atkal runā ar humoru.

Īrnieks Nav savas mājas

Mājas pagalmā, kas atrodas netālu no ceļa, sastopam vīrieti, kuru sauc VILIS LESNIEKS. Virietis pastāsta, ka viņš šajā mājā ir īrnieks vai, kā mēdz teikt tautā, dzīvo pie mājas saimnieces *uz dzīvokļa*. Pirms tam mitinājies vēl kādā mājiņā, bet dzimis Šķilbenu pagasta Gabučevā. Dzimtā māja sen jau nojaukta, vieta ar krūmiem aizaugusi. "Ko es viens darīšu?! Es nebiju precējies. Brāļi, māsa ir, bet viņiem sava dzīve," paskaidro Vilis. Tagad viņš esot pierakstīts te, Lazdulejas pagasta Petrovkā. Mājas īpašnieci viņš palīdz saimniecības darbos, kur nepieciešama vīrieša roka un prāts. Palīdz sagādāt sienu, sagriezt malku. Arī transporta līdzekļi, divrīteņi, ar ko abi pārvietojas, prasa remontu, jo līdz centram vairāk nekā divi kilometri un pēc piecdesmit noiet tādu ceļu gabalu nav viegli. Ja salūst viens braucamais, tad nēm otru. Vilis neapmierināts, ka pēc tam, kad ceļu nogreiderē, viņaprāt, uz ceļa paliek bedres un akmeņi. Braucot ar automašīnu, to nejūt, bet ar riteni gan. Saimnieci līdz pensijai vēl tālu, tādēļ viņa pēc noteikta laika pagastā strādā

Viens mājās

Nezaudē humoru

Ceļu no Petrovkas uz centru un atpakaļ ar divriteni mēro JURIS DROZDOVS. Viņš par ceļa kvalitāti nesūdzas. "Tikai kaimiņu Vilim nepatīk, ka greiders akmeņus izvelk uz ceļa. Man nekas. Ar mašīnām, motocikliem brauc, normāls ceļš, ja ir sauss," viņš saka. Juris pagasta centrā strādā sabiedriskos darbus, bet pudsienās brauc mājās. Uz jautājumu, kas gatavo ēst, virietis atbild: "Ledusskapis." Viņš dzīvo viens, jo pāris gadus jau ir atraiņis. Gluži viens Juris nav, Rīgā viņam ir divi bērni - meita un dēls, pie kura nesen ciemojies. Arī šeit pagastā viņš nav viens, te viņam dzīvo divas māsas un māte pagasta centrā. "Es esmu vidējais ģimenē," viņš precīzē. Savulaik Juris pabeidza Jaungulbenes profesionālā tehnisko skolu, strādāja kolhozā par traktoristu. Jesaukts armijā, dienēja flotē Baltijas jūrā. Strādāja rūpnīcā "Sarkanais kvadrāts" Rīgā un dažādos citos darbos. "Naudas bija daudz, bet ēst nebija ko. Tāda, lūk, bija situācija!" ironizē 52 gadus vecais virietis, kurš apgalvo, ka tik ilgi kā līdz pensijai nenodzīvos.

Īsumā

Remontē māju

Būs jauns jumts, un ne tikai. Iebraucot "Avikšos", jūtāmies nedaudz pārsteigtī - dzīvojamā māja ir bez jumta. Turklat tagad, kad vēls rudens. Vai vējš vainīgs, vai cita nelaimē gadījusies? Nebūt nē! Saimnieki kērušies pie mājas remonta. Ēkai grib uzlikt jaunu jumtu, piebūvēt verandu. "Gribam izremontēt virtuvi un ierīcot dušu," paskaidroja saimniece (saruna notika pagājušās nedēļas vidū). Arī laukos cilvēki vēlas dzīvot cilvēcīgi, turklāt strādīgā ģimene, kā mēdz teikt, jau sen to pelnījusi. Dzīvojamā māja nav jauna, tāpat arī citas ēkas vēl ir kopš seniem laikiem. Par vēlo rudeni saimniece neuztraucas, jo laika prognozētāji, lūk, solījuši nedēļu bez lietus. Tad jau jumtu uzlikt iespēs. Vasarā remontam pietrūcis laika, jo tad bija citi lauku darbi darāmi.

Meliorē laukus

Rosās tehnika. Celā no Lazdulejas pagasta centra līdz Petrovkai pagājušās nedēļas vidū bija redzams, kā ceļa malā celtnis *cilā* meliorācijas aku grodus, bet tūrumā strādāja meliorācijas tehnika. Neierasts skats, jo mūsdienās nav tik lielu meliorācijas uzņēmumu, kā tas bija kādreiz, kad melioratori strādāja plašā bijušā rajona teritorijā. Tagad par zemes meliorāciju gādā katrs zemes īpašnieks pats. Pagasta pārvaldē zināja stāstīt, ka lauku ļoti daudz meliorē zemnieks un uzņēmējs Normunds Lapsa. Arī Lazdulejas pagastā.

Šogad purvā ogu maz

Oriovas purvs. Tūlit aiz "Zirgadobē" sākas Oriovas purvs, kas a trodās Lazdulejas un Vecīlžas pagastos un aizņem teju 3000 hektāru lielu platību.

Dzērveņu purvā šogad tikpat kā nav, reti kur spīguļo pa sarkanai odziņai. "Zirgadobē" dzīvojošā M.Keiša zina stāstīt, ka šopavasar bija liela salna un dzērvenes ziedu laikā nosala. Padomju laikos piedzīvots, ka dzērvenēs uz purvu brauca autobusiem no Rīgas un citām vietām. Ogotāji maksāja par naktsmājām, bija priečīgi pat par to, ka ielaida pārnakšņot šķūni. Tad dzērvenes varēja sākt lasīt tikai noteiktā datumā. Arī ar tā saucamo ogu kombainu nedrīkstēja lasīt, - par to varēja sodīt ar naudas sodu. Tagad katrs ogās brauc, kad tīk, un lasa, kā patīk.

Jaundzimušie

Tagad mamma foršām dvīņu meitenēm. 7.oktobrī pulksten 23.41 un pulksten 23.52 piedzima dvīņu meitenes. Pirmā meitenē piedzimstot svēra 1,880kg un bija 43cm gara, savukārt otrs meitenēs svars piedzimstot bija 1,930kg un garums 45cm. Meiteniņu mammai Dacei Jerohinai no Gulbenes novada Daukstu pagasta dvīnites ir piektas un sestais bērniņš. "Jau pirmajā ultrasonogrāfijā uzzināju, ka būšu mamma dvīniem. Godīgi sakot, pirmā reakcija bija milzīgs šoks, kaut gan mana drauga Konstantīna rados ir gan dvīni, gan trīni. Kādreiz ar viņu par šo tēmu runājām un izspiedām, ka mūsu bērniem varētu piedzīt dvīni, jo parasti viņi dzīst katrā otrajā pauaudzē. Acimredzot šoreiz kļūdījāmies un dvīņu meitenētes piedzima mums pašiem, par ko pat iedomāties nevarējām," teic Dace. Dvīņu mamma stāsta, ka pirmo meitiņu sauks par Kristīni, taču par otrs vārdu mājās vēl notiek karstas diskusijas. Ľoti iespējams, ka viņu sauks par Anželu vai Anželiku. "Nu jau ar dvīņu mammas lomu esmu apradusi un teikšu, ka vismaz pagaidām nemaz tik smagi nav, lai gan meitenes reizē mostas un reizē grib ēst. Arī grūtniecība noritēja bez sarežģījumiem – viss bija viegli un bez problēmām. Medīku noliktais dzimšanas laiks meitiņām bija oktobra beigās vai novembra sākumā, taču zināju, ka vairumā gadījumu dvīni dzīmst ātrāk. Tā tas bija arī man. Taču galvenais, ka mazās piedzima sveikas un veselas, tagad tikai jāaug," secina Dace.

Pie vārda tiek, pateicoties vecākiem un krustmātei. 7.oktobrī pulksten 6.01 piedzima puika. Svars – 3,680kg, garums 54cm. Puisēna mamma Viktorija Dzauška no Medņevas pagasta stāsta, ka šis ir viņas pirms bērniņš. "Draugs Pēteris ļoti gribēja, lai pirms piedzīst puika, savukārt man pašai bērniņa dzimums nešķita tik svarīgs – galvenais, lai piedzīst sveiks un vesels. Jau pirmajā ultrasonogrāfijā daktere apliecināja, ka puika arī būs, par ko Pēteris bija varen lepns," stāsta Viktorija. Jaunā māmiņa stāsta, ka jaundzimušo sauks par Fabianu Lūkasu, kaut gan sākumā padomā bija pavismi citi vārda varianti. "Man patika Kristiāns un Mareks, bet, tiklīdz ieraudzīju vārdu Fabians, bija skaidrs – šis ir tas īstais un vienīgais! Tik ļoti mums ar Pēteri šis vārds iepatikās. Turklat nevienu citu Fabianu mūspusē neatradīsiet, kas arī ir ļoti svariģi," teic Viktorija. Savukārt pie otrs vārda – Lūkass – jaundzimušais tika, pateicoties topošajai krustmātei, kurai jaunie vecāki uzticēja šo godpilno vārda došanas uzdevumu. Jaunā māmiņa stāsta, ka Fabians Lūkass pēc skata ļoti līdzīgs savam tētim – no viņa tikuši gan tumšie matiņi, gan sejas vaibsti. "Viss Pēteri, no manis tur nav nekā," secina Viktorija no Medņevas.

Līdz pat dzemdību dienai dzīvoja nezinā. 5.oktobrī pulksten 13.48 piedzima puika. Svars – 3,450kg, garums 51cm. Puisēna mamma Egita Dzenīte no Alūksnes stāsta, ka šis ir viņas pirms bērniņš. "Līdz pat dzemdību dienai ar draugu Arturu nezinājām, ko gaidām, jo neviens neultronogrāfijām mazulis dzimumu atklāt nevēlējās - vienā reizē izskatījās pēc puikas, otrā - pēc meitenes. Arī dzemdību dienā dažas stundas pirms nākšanas pasaulē ultrasonogrāfijā viņš slēpās, tādēļ arī uz slimīcu braucām ar divām lapiņām. Uz vienas bija uzrakstīts vārds meitiņai, uz otras – vārda varianti dēlam," skaidro jaunā māmiņa. Viņai pašai visas grūtniecības laikā domas par bērniņa dzimumu arī mainījās – ja no sākuma bija pārliecināta, ka tas būs puika, tad jau grūtniecības pēdējos mēnešos šķita, ka tomēr gaida meitiņu. Turklat arī vārdu Elisa abi ar Arturu izdomāja pirmo. "Savukārt ar puiku vārdiem mums tik viegli nevedās. Var teikt, ka dēls pie vārda tika vien iepriekšējā dienā pirms dzemdībām, jo tas bija pēdējais vārda variants no visiem, kuru ierakstījām savā lapiņā. Tā viņu arī nosaucām – par Raienu, kaut gan lapiņā vēl figurēja vārdi Gustavs, Helvijs un Markuss," teic Egita. Jaunie vecāki ziņu par dēla nākšanu pasaulē vispirms steidza pavēstīt saviem vecākiem, kuri tikpat ļoti, cik Egita un Arturs, gaidīja šo brīnišķīgo mirkli. Jau dažas stundas pēc Raiena dzimšanas viņi visi ieradās Balvu slimīcā apraudzīt jaundzimušo un laimīgos vecākus. Atliek vien piebilst, ka Egitas vecākiem šis ir pirms mazbērniņš, bet Artura mammai un tētim – otrs.

Iešķējoties oktobra jubilāriem cienījamā vecumā!

94 GADOS

Šķilbēnu pagastā
Bārbala Supe

92 GADOS

Bērzpils pagastā
Marijanna Socka
Šķilbēnu pagastā
Stefānija Logina

91 GADĀ

Baltinavas novadā
Tekla Ločmele

90 GADOS

Susāju pagastā
Anna Ambarova

89 GADOS

Baltinavas novadā
Avelīna Liniņa
Malvīna Ločmele
Bērzkalnes pagastā
Valīja Ģermele
Kubulu pagastā
Maiga Priedeslaipa
Vilakas pilsētā
Anna Pavlova
Antonīna Rozīte

88 GADOS

Kubulu pagastā
Ľubova Sergejeva

Šķilbēnu pagastā
Anna Vizule

Tilžas pagastā

Milda Stalidzāne

87 GADOS

Medņevas pagastā
Anna Ločmele

Vectilžas pagastā

Genovefa Pleša

86 GADOS

Baltinavas novadā
Bernadeta Logina

Medņevas pagastā

Jāzeps Duļbinskis

Pansionātā

Aija Žirnija

85 GADOS

Bērzpils pagastā
Marcījana Kriviša

Briežuciema pagastā

Anna Bitaine

Tilžas pagastā

Janīna Loča

Vecumu pagastā

Feodosija Bukovska

84 GADOS

Briežuciema pagastā

Hendriks Začests

Šķilbēnu pagastā

Malvīna Romka

Vecumu pagastā

Jūlija Augustāne

Jelena Baikova

Pansionātā

Ludis Augulis

83 GADOS

Bērzpils pagastā

Lucijans Bērziņš

Dzidra Kindzule

Bērzkalnes pagastā

Jevgenija Mincāne

Kubulu pagastā

Anna Korklova

Kupravas pagastā

Leonora Serdāne

Šķilbēnu pagastā

Madaļa Krakope

Tilžas pagastā

Zelma Boldāne

Žīguru pagastā

Leontīne Slišāne

Vilakas pilsētā

Leontīne Strupka

82 GADOS

Baltinavas novadā

Olga Daukste

Taisija Tihomirova

Kubulu pagastā

Jānis Lielbārdis

Kupravas pagastā

Aleksandra Baikova

Šķilbēnu pagastā

Aleksandrs Imeņinovs

Tilžas pagastā

Vilma Zelča

Olga Zvaigzne

81 GADĀ

Bērzpils pagastā

Jāzeps Raciborskis

Briežuciema pagastā

Lūcija Supe

Edīte Začeste

Susāju pagastā

Venta Aleksāne

Emīlija Ušupniece

Šķilbēnu pagastā

Konstancija Circene

Ausma Ivanova

Vilakas pilsētā

Leonīds Sapagovs

80 GADOS

Baltinavas novadā

Jānis Aleksejevs

Bērzpils pagastā

Osvalds Kaļva

Kubulu pagastā

Valentīna Buža

Susāju pagastā

Valentīna Bukovska

Šķilbēnu pagastā

Zinaida Pužule

Leontīna Spridzāne

Tilžas pagastā

Daina Erdmane

Līvija Klitončika

Vecumu pagastā

Jānis Sergejevs

Tikšanās

Zvēru uzticēšanās - augstākā balva

Grāmatu svētkos Balvu pamatskolas 4.klašu skolēni tikās ar zvērkopi, Līgatnes dabas taku lāču mammu VELGU VĪTOLU. Interese par viņas stāstijumu bija tik neviltota, ka bērni bija gatavi nokavēt nākamās mācību stundas sākumu, lai tikai pagūtu saņemt atbildes uz visiem viņus interesējošajiem jautājumiem.

"Viņa mums ir vairāk nekā pasaulei Džerald Darel!" par Līgatnes dabas taku lāču mamma sakā dokumentālo grāmatu autore Biruta Eglite, kuras grāmatu "Zvēri un cilvēki" par Velgas Vitolas dzīvi un darbu, papildinātu ar fotogrāfijām, prezentēja Balvu Centrālās bibliotēkas un apgāda "Zvaigzne ABC" rākotajos 6. grāmatu svētkos Balvos. Balvu Centrālajā bibliotēkā atrodamas arī divas Velgas Vitolas sarakstītās grāmatas: "Ilzīte", kurā viņa stāsta par pašas izauklētās, nu jau 15 gadus vecās lācenes Ilzītes pirmo dzīves gadu; kā arī "Ūdrītis Kūķis".

Tikšanos Velga Vitola jeb, kā vēl viņu sauc - dzīvnieku advokāte - atklāja ar nelielu pašas filmētu kinolenti par lācēnu bērnību, bet vēlāk, demonstrējot Līgatnes dabas taku četrkājaino un spārnoto iemītnieku attēlus, pastāstīja par katru no tiem, par viņu rakstura īpašībām un ieradumiem.

36 gadu laikā, strādājot dabas parkā, Velga uzkrājusi milzīgu pieredzi saskarsmē ar meža dzīvniekiem, un par katru no viņiem stāsta ar lielu mīlestību. No lāču mammas atklātā skolēni uzzināja, ka Līgatnes dabas taku pirmie iemītnieki bijuši staltbrieži, bet tagad tās par savām mājām sauc arī bariņš mežacūku, aljīni, vairākas stirnas, ūpji, pūces, sili, vāveres, eži, caunas, zaķi, jenotsuņi, lapsas, lūši, trīs lāči un pat cilvēku mežā izmestie mājas seski. Lāču mamma pastāstīja, ka neviens no dabas taku spalvainajiem iemītniekiem nav speciāli ķerts brīvā dabā - tie visi nonākuši Līgatnē vai nu no zooloģiskajiem dārziem, vai arī piedzimuši dabas takās mītošajiem dzīvniekiem. Runājot

par saviem četrkājainajiem audzēkņiem, Velga vairākkārt atgādināja, ka, ieraugot mežā stirnas, pūces vai kāda cita dzīvnieka mazuli, nevajag viņu aiztikt, jo visdrizāk viņa māmiņa atrodas kaut kur tuvumā: "Pirmajos gados ļoti daudzus šādus stirnēnus nesa uz Līgatnes dabas takām, jo cilvēki domāja, ka viņu mamma ir pazudusi. Tolaik nēmām preti visus savainotos, nokiļušos mazuļus. Šobrīd gan to vairs nedarām." Lāču mamma pastāstīja, ka nereti cilvēki, ieraugot no ligzdas izkritušu pūcēnu, cenšas to glābt, bet to nevajadzētu darīt, jo viņš vienkārši sēž un gaida mammu: "Pūces baro savus mazuļus vēl mēnesi pēc tam, kad tie pametuši ligzdu."

Bērni uzzināja, ka ziemā, piebarojot stirnas, āboli un cita suliņā barība viņām jāsagriež mazākos gabalošos, jo visu ābolu tās nevar paņemt, bet sili var nosaukt par Latvijā mītošu papagaili, jo arī viņš mēdz atkārtot dzirdētās skaņas. Savukārt aljīniem ļoti garšo ozolzīles, bet caunām - medus. Lāču mamma atklāja, ka mežacūkas ziemā mēdz taisīt pusmetru lielas ligzdas no zariem, bet ausainās pūces var pagriezt galvu ne tikai uz aizmuguri, bet pat tā, ka acis ir apakšā, bet knābis - augšā. V. Vitola pastāstīja klausītājiem, kā barojams eža mazulis, ja tā māmiņa aizgājusi bojā. Izrādās, ezēniem nedrīkst dot govs pienu, jo viņi to nevar sagremot, bet lieti noderēs divreiz pārmalta gaļa, kurai pievienota paipalas ola, kā arī sausā barība kaķiem.

Protams, vislielāko interesi izraisa stāsts par lācenes Ilzītes bērnību un to, kā viņa auga Velgas ģimenē kopā ar viņas bērniem. Izrādās, Ilzīte piedzima Līgatnē dzīvojošam lāču pārim, bet mamma par lācēnu negribēja rūpēties, tādēļ, spītējot skeptiķiem, kuri apgalvoja, ka nekas nesanāks, Velga kļuva par lācēnu audzumammu. Kopš tā laika Ilzīte uzskata Velgu par savu īsto māti un tā pret viņu arī izturas. "Dzīvnieku uzticēšanās ir augstākā balva, ko saņemu," apgalvoja zvērkope.

Foto : I.Tušinska

Gribu zināt! Bērnu jautājumiem nebija gala. Viens no pēdējiem savu interesi paguva apmierināt Alens Šalajevs (pirmais no labās), kurš interesējās: "Vai Ilzīte kādreiz ir sadusmojusies?" Izrādās - nē, jo viņa uzskata Velgu par savu mammu. Zvērkope uzsvēra, ka dzīvnieka uzticēšanās ir augstākā balva, ko cilvēks var saņemt, un tā ir jāizpelnās.

Tikšanās noslēgumā bērni dzīvnieku advokāti burtiski apbēra ar visdažākajiem jautājumiem, piemēram: "Kas notiek, kad dabas taku dzīvnieks nomirst? Vai dzīvnieki viņai nekad nav uzbrukuši? Vai Velga visiem saviem zvēriem atceras dzimšanas dienu datumus? Kā viņa reaģē, ja kāds dzīvnieks pazūd? Vai Ilzīte bērnībā ēda ceptus kartupeļus? Vai nebija bail, kad Ilzīte auga lielāka? Vai Ilzītei ir dzīves draugs?" un citus.

Mans mīlulis

Draudzētos pat ar zagli

Laikam nav tāda Medņevas iedzīvotāja, kurš nepazītu LEMEŠONOKU ģimenes četrkājaino mīluli - takša sugars kucīti Tilu. Neparasti draudzīgā suņu meitene ar savu enerģiju un dzivesprieku spēj iekarot ikvienu cilvēku sirdi.

Lemešonoku ģimenē Tila nonāca kā mazs, garo kāju dēļ izbrāķets takša sugars kucēns, un, būdama jau 6 gadus veca suņu dāma, viņa nav zaudējusi ne kripatiņu no bērnības dienu enerģijas un rotaļīguma. Kucites saimnieces Elvīra un Guna Lemešonokas atklāj, ka vismīlākā rotāja Tilai ir bumbiņas keršana - ar to kucīte nenogurusi varētu nodarboties visu dienu. Vēl viņai ļoti patīk braukšana automašīnā, vēlams stūrējošajai saimniecei klēpī, un ciemošanās pie Gunas vecmāmiņas, kura vienmēr pacienā ar kādu gardumu. Tila sekundes laikā kļūst par labāko draudzeni ikvienam, ko satiek, ja tikai viņai pamet bumbiņu. "Man šķiet, ja mājās ienāktu zaglis, Tila arī ar viņu spēlētos," smej Guna.

Būdama ļoti draudzīga, Tila labprāt biedrojas ar ikvienu divkājainu vai četrkājainu medņevieti, taču nereti šis rakstura īpašības dēļ dabū ciest no citām suņu meitenēm. Savas dzīves laikā kucīte jau vairākkārt gūlusies uz operāciju galda citu sugars māsu atstātu savainojumu dēļ. Neraugoties uz visām veselības problēmām (Tilai dažkārt uznāk arī epilepsijai līdzīgas lēkmes), savu dzivesprieku viņa nezaudē ne mirkli. "Ārsti viņai pārbaudīja sirsniņu, uztaisīja rentgenu un sonogrāfiju, bet vainu tā arī nenoskaidroja. Viņi teica, ja tā būtu epilepsija, kucīte pēc lēkmes būtu miegaina, bet viņa pieceļas un atkal ļer bumbiņu, it kā nekas nebūtu bijis," stāsta Guna piebilstot, ka vajina varētu būt saistīta ar suna pārlieko emocionalitāti.

Tila baula kvēlu visas ģimenes mīlestību un, uzskatot sevi par pilnvērtīgu tās locekli, kopē cilvēku uzvedību - naktis guļ gultā zem segas ar galvu uz spilvena un vislabprātāk ēd to, ar ko mielojas viņas saimnieki. "Ja mājās ir daudz ciemiņu, vēlēdamās būt laba pret visiem, Tila kādu stundiņu paguļ viena ciemiņa gultā, tad uzķāpj otrajā stāvā un paguļ pie manis, tad atkal dodas pie kāda cita," stāsta Guna. Tilai

Foto : A.Kiršanovs

Saimnieču mīlule. Guna (foto) atklāj, ka pie sava vārda kucīte tikusi, pateicoties TV šova "Shot of Love" vadītājai Tilai Tekilai.

garšo pilnīgi viss, ja tas nāk no saimnieces šķīvja, bet, ja suņu meitenes vēderā jāiemāna tas, ko viņa negrib, pietiek kumos uzsprauzt uz dakšīnās un tas tūlīt būs uzmanīgi ar zobiem panemts un apēsts. Toties dalīties ar citiem gan suņu meitenē nevēlas - pat ja šķīvī ieliktais ēdiens viņu tobrīd neinteresē, pietiek to iekārot kādam citam, piemēram, vienam no ģimenes pieciem kaķiem, Tila tūlīt būs klāt un apēdis visu pa tīro. Visādi citādi kucīte lieliski saprotas ar pārējiem ģimenes četrkājainajiem mīluļiem. Vienīgi otrs ģimenes suns Rintis, viņas enerģisko rotaļu nogurdināts, reizēm atņem un paslēpj Tilas bumbiņu, uzsēžoties tai virsū.

Likumi

Samazina maksu par reģistrāciju

Lai veicinātu ar mikroshēmu apzīmēto suņu reģistrēšanu vienotajā datu bāzē, ko uztur Lauksaimniecības datu centrs (LDC), valdība 4.oktobrī grozīja noteikumus par LDC publisko cenrādi un suņu obligātās reģistrācijas maksu samazināja līdz 3,50 eiro. Pirms tam par mājas (istabas) dzīvnieku, kurš apzīmēts ar mikroshēmu, reģistrāciju LDC datu bāzē samaksā bija 7,11 eiro. Valdības pieņemtie grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 17.septembra noteikumos "Lauksaimniecības datu centra publisko maksas pakalpojumu cenrādis" nosaka, ka pēc to stāšanās spēkā, t.i., 7.oktobrī, samaksā būs 3,50 eiro.

Jau patlaban no maksājuma par dzīvnieka reģistrāciju Lauksaimniecības Datu centra (LDC) datu bāzē ir atbrīvoti īpašnieki suņiem pavadonēm, suņiem asistentiem un suņiem, kas apmācīti uzbrukt cilvēkam. Izmaiņas noteikumos paredz, ka no reģistrācijas maksas turpmāk būs atbrīvoti arī īpašnieki suņiem terapeitiem un valsts pārvaldes iestādes, kuras savā darbā izmanto suņus. No reģistrācijas maksas būs atbrīvotas arī dzīvnieku patversmes, kuras suni atdos īpašumā citai personai.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 21.jūnija noteikumiem "Mājas (istabas) dzīvnieku reģistrācijas kārtība", visiem suņiem ar 2017.gada 1.janvāri ir jābūt apzīmētiem ar mikroshēmu un reģistrētiem datu bāzē. Tā kā LDC pārskatīja iekšējās procedūras un mājas (istabas) dzīvnieku īpašniekiem dod iespēju, izmantojot LDC vai portāla "Latvija.lv" pieejamās e-pakalpojumu saskarnes, pašam reģistrēt mājas (istabas) dzīvnieku datu bāzē, ir iespējams samazināt ar mājas (istabas) dzīvnieka reģistrāciju datu bāzē saistītās izmaksas - norādīts grozījumu anotācijā. Šāda elektroniska reģistrācijas iespēja LDC būs pieejama no 1. novembra, bet portāla "Latvija.lv" - no 2017.gada 1.janvāra.

Ar elektronisko reģistrāciju ir iecerēts panākt, ka visi suņi būs reģistrēti valsti vienotā mājas (istabas) dzīvnieku datu bāzē, noteikumu grozījumu anotācijā norāda Zemkopības ministrija.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Jaunākie žurnālu numuri

Veselība

⌚ Zobārstniecība - visiem par kabatai vai tomēr luksusa pakalpojums. Kādēļ ārsts, kuram noslēgts līgums par valsts apmaksātu zobārstniecības pakalpojumu, nevēlas pieņemt bērus vai arī liek rindā pagaidīt? Vai zobs labošana katram par kabatai? Un ko vispār darīt, ja zobs sāp, bet nevar atļauties to salabot?

⌚ Dermatoloģija vairs neļauj garlaikoties. Intervija ar dermatoloģi Māru Roni-Kupferi, kas atklāj, kā dermatoloģija no visai garlaicīgas medicīnas nozares agrāk kļuvusi par mūsdienīgāko, tehnoloģiski apriktotāko nozari medicīnā ar bezgalīgiem iespējām. Vai modernie läzeri mūsdienās spēj uzveikt jebkuru ādas problēmu?

⌚ Insulta paslēpes. Atrast & Ārstēt. Ā.T.R.I. Veicot galvas smadzeņu izmeklējumus, ārsts atrod, ka pacients reiz pārcietis pārejošu insultu. Vai iespējams to nejust? Vai insults var pāriet pats no sevis? Un kādēļ ārstiem nepatik jēdziens 'mikroinsults'?

⌚ Podagra - smalkais kāju slazds. Joprojām dzīva leģenda, ka podagra ir smalku kungu slimība, ko izraisījusi uzdzīve un izsmalcināti ēdienu. Mūsdienu patiesība nedaudz atšķiras, tomēr nemainīgs ir fakts – ar podagru vairāk slimī vīrieši.

⌚ Izķeram locītavu krakšķi. Vai esat dzirdējuši, kā skan locītavu krakšķis? Izrādās, locītavu krakšķēšana var būt nopietnas saslimšanas simptoms, tāpēc svarīgi to noskaidrot.

⌚ Riskantās spēles - medikamentu un pārtikas produktu mijedarbība. Tradicionāls jautājums ārstam, sākot jaunu zāļu lietošanu, - vai tās drīkst dzert kopā ar citiem medikamentiem? Izrādās, arī virkne pārtikas produktu un tajos esošās uzturvielas var mijedarbīties ar medikamentiem, radot nopietnas blaknes. No nelabvēlīgās mijedarbības iespējams izvairīties.

⌚ "Veselības" atradumi, revidējot veikalā plauktus. Pēc rūpīgas pētīšanas un vētīšanas mūsu izvēle bija par labu trim produktiem. Tie visi ir cīši, uz kuru etiķetēm ir norāde, ka tie paredzēti bērniem. Nevienā no šiem produktiem nebija papildu E vielu un mehāniski atdalītas gaļas, cietes, asins seruma un citu uzlabotāju.

⌚ Telpaugu ceļvedis - pareizā izvēle guļamistabai, pīpmānim un datortārpam. Telpaugi ne tikai rotā māju, bagātina interjeru, tie arī attīra un mitrina gaisu telpās. Jo īpaši svarīgi tas ir ziemā, kad telpas retāk vēdina un gaisu sausu dara centrālapkures sistēmas.

Legendas

⌚ Ekrāna karaliene Alise Freindliha. Kinozaigzne Alise Freindliha, būdama dzīvē stingra un pat skarba rakstura sieviete, spēja atklāt uz ekrāna lirisko varoņu smalkākos dvēseles pārdzīvojumus.

⌚ Latviešu ģenijs Veidenbaums. Eduarda Veidenbauma mūžs aprāvās jaunībā - divdesmit četri gadu vecumā. Tas gan netraucēja viņam palikt latviešu literatūras vēsturē, tomēr dzīves laikā Veidenbaums nebija tikai dzejnieks vien.

⌚ Gulaga arhitekts Naftalijs Frenkelis. Padomju leģeru sistēmas izveidotājs Naftalijs Frenkelis ir, iespējams, pats briesmīgākais masu slepkava cilvēces vēsturē, lai arī oficiāli par tādu nekad nav tīcīs atzīts.

⌚ Slepakība, skandāls un lords, kas izgaisa. Britu aristokrātu aprindās stāsts par lordu Lukanu, kurš pazuda pēc paša bērnu aukles slepkavības, skandāla piegaršu nav zaudējis arī pēc vairākām desmitgadēm.

⌚ Pakalšdarīšanas māksla. Lai mazinātu vispārējo atpalicību no Rietumu dzīves līmeņa, Padomju Savienība nekautrējās piesavināties kapitālistu tehnoloģijas un mērķtieciņi kopēt rietumvalstu ražojumus.

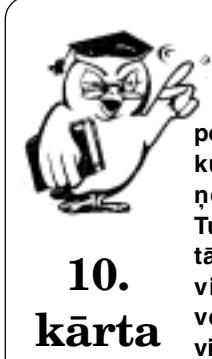
⌚ Vēl lasiet par krāpšanos ar milzu kartupeli, krāsū kodiem un simboliem, mītiem, kas tikuši atmaskoti un izskaidroti, pirts fenomenu, skaļāko tiesas prāvu ASV vēsturē, kad justīcija vajāja sporta zvaigzni O.Dž.Simpsonu, sievietēm - bāku uzraudzēm, Roberto Meloni elku, kuru viņš dievina kopš bērniņas, kā arī daudzus citus stāstus, kas jāzina!

Vērīgā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 10.novembrim.

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 18 pareizas atbildes. Konkursa "Vērīgā acs" 9.kārtā veiksme uzsmaidiņa ZITAI PULČAI no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

10. kārta

Palauzi galu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas lauzīšanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 10.novembrim.

10. kārta

9		6					
1	7	8			9	6	
4	3			1	8		9
3	5				7	4	
			2		3		
		2	9			3	7
5			7	9		6	3
		1	4		7	9	8
					5		4

Pareizas atbildes iesūtīja: E.Kirsone, Z.Pulča, A.Ančs, M.Pretice, J.Pošeika, J.Voicišs, I.Dzergača, St.Lazdinš, S.Sirmā, V.Gavrjušenkova (Balvi), A.Mičule, A.Slišāns, B.Ķīse, A.Siliņa (Tilža), V.Krēmere (Susāju pagasts), V.Dragune (Kuprava), V.Šadurska, L.B. (Rugāju novads), Z.Šulce (Liepāja), A.Jugane (Vectilža), M.Keiša (Upīte), Z.Ziemele (Naudaskalns), M.Blieve (Viķsnas pagasts), I.Homko (Medņeva).

9. kārtas uzvarētāja ir MIRDZA PRETICE no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Diendusa. Iesūtīja Jānis Kuprišs.

Sardzē. Iesūtīja Jānis Kuprišs.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Tiesu lietas

Dzērumā zog šampūnu un pupiņu kafiju

**Rēzeknes tiesā Balvos izskatiti un stājušies spēkā
spriedumi krimināllietās par zādzību nelielā apmērā un
transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā un bez
autovadītāja apliecības.**

Zog veikalā

Pagājušā gada 31.martā pulksten 13.55 Balvos, veikala "top!" tirdzniecības zālē, agrāk sodītais ANATOLIJS BISTROVS (pēdējo reizi 2014.gada 17.decembrī Balvu rajona tiesā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz 30 dienām, 2015.gada 27.martā atbrīvots pēc soda izciešanas no Jēkabpils cietuma, sods izciests, sodāmība uz noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas brīdi nav dzēsta) alkohola reibumā nozaga divas pudeles šampūna "H&S" kopsummā par 10,78 eiro. Virietis paņēma minētās preces no plaukta un, turot tās rokās, pagāja garām kasēm un par precēm nenorēķinājās.

Savukārt tajā pašā dienā pulksten 19.46 veikalā "Supernetto" Balvos minētais vīrietis, būdams alkohola reibumā, atklāti piesavinājās vienu kilogramu pupiņu kafijas "Paulig Arabica" 15,35 eiro vērtībā. Arī šoreiz vīrietis pagāja garām kasēm un par precēm nesamaksāja.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais sevi par vainīgu viņam izvirzītajās apsūdzībās sākumā neatzina un paskaidroja, ka, nemot vērā to, ka lietoja alkoholu, notikušo neatceras. Savukārt pēc diskā ierakstītā video noskatīšanās vīrietis sevi par vainīgu atzina pilnīgi. Viena no lieciniecēm tiesas izmeklēšanā arī liecināja, ka ar koleģi atradās veikalā "top!" galas nodalījumā un pamanījušas A.Bistrovu, kurš divas dienas iepriekš no veikala mēģināja iznest zobu pastas, bet nokert viņu nav paspējušas. Vēlāk kamerās redzējušas, ka vīrietis atkal devās pie kosmētikas līdzekļiem un jakas iekšējā kabatā iebāza šampūnus. Lieciniece ar veikala maiņas vecāko devās pie kases un nospieda trausmes pogu. Kad A.Bistrovs atradās aiz kases robežas, viņu aizturēja un aizveda uz kabinetu, kur sastādīja aktu par zagtu mantu. Savukārt kāda cita lieciniece pastāstīja, ka veikalā "Supernetto" vīrietis aizturēts aiz veikala kasēm. Turpinājumā viņš paņemto pupiņu kafijas paciņu aizmeta prom. Kafijas iepakojums gan nebija sabojāts un prece atgriezta atpakaļ veikalā.

Tiesa apsūdzētajam atbildību mīkstinošus apstākļus nekonstatēja, bet kā atbildību pastiprinošus apstākļus konstatēja noziedzīga nodarījuma recidīvu un tā izdarīšanu alkohola reibumā. Savukārt, novērtējot apsūdzētā personību, noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus, to, ka apsūdzētais dalēji atzīst savu vainu un nozagās preces atgrieztas cietušajiem, bet sodāmība nav dzēsta, pastāvot diviem atbildību

pastiprinošiem apstākliem, kā arī nemot vērā to, ka iepriekš vīrietis vairākkārt krimināli sodīts un izvairījies no piespiedu darba atstrādāšanas, tesa uzskatīja, ka apsūdzētajam piemērojama īslaicīga brīvības atņemšana. Rezultātā tiesa nosprieda kā galīgo sodu A.Bistrovam noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 30 dienām (izciestā soda termiņā ieskaitāms apciēnājumā pavadītais laiks no 2016.gada 8. līdz 23.septembrim). Tāpat tiesa lēma atbrīvot vīrieti no 571,36 eiro samaksas par advokātes darbu, procesuālie izdevumi sedzami no valsts līdzekļiem.

Brauc dzērumā un bez tiesībām

Šī gada 14.augustā pulksten 3.20 agrāk sodītais AIVIS PODIŅŠ (pēdējo reizi ar Balvu rajona tiesas 2015.gada 28.maija spriedumu pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas, ar piespiedu darbiem uz 240 stundām, atņemot visa veida transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz četriem gadiem, bez mantas konfiskācijas) Baltinavā, pa Viļakas ielu, virzienā no Kārsavas ielu, vadīja citai personai piederošo automašīnu "Volkswagen Passat" 1,90 promiļu alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (tās noteiktā kārtībā nav iegūtas un ir atņemtas). Ar šādu rīcību vīrietis izvairījās arī no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, jo viņam ar tiesas lēmumu tiesības jau bija atņemtas.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais sevi par vainīgu viņam izvirzītajās apsūdzībās atzina pilnīgi un izdarīto nožēloja. Tāpat tiesa apsūdzētajam kā atbildību mīkstinošus apstākļus konstatēja vaļsirdīgu atzišanos un izdarītā nožēlošanu. Savukārt kā atbildību pastiprinošus apstākļus tiesa konstatēja noziedzīgo nodarījumu recidīvu un tā izdarīšanu alkohola reibumā. Rezultātā tiesa nosprienda A.Podinjam kā galīgo sodu noteikt piespiedu darbu uz 400 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem bez mantas konfiskācijas.

Šī gada 16.augustā pulksten 1.15 agrāk sodītais DAINIS JEROMĀNS (sodāmība dzēsta) Balvos, pa Sporta ielu, vadīja viņam piederošo automašīnu "Volkswagen Passat Variant" 2,87 promiļu alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (tās nav iegūtas noteiktā kārtībā).

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais sevi par vainīgu viņam izvirzītajās apsūdzībās atzina pilnīgi un izdarīto nožēloja. Atbildību pastiprinošus apstākļus tiesa vīrietim nekonstatēja, savukārt kā atbildību mīkstinošus apstākļus konstatēja vaļsirdīgu atzišanos un izdarītā nožēlošanu. Rezultātā tiesa nosprienda D.Jeromānu sodit ar piespiedu darbu uz 220 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem, bez mantas konfiskācijas.

Lūdz atsaukties!

Uzbrauc gājējai. Policija lūdz atsaukties aculieciniekus!

Notikuma vieta. Pagājušajā ceturtdienā (20.oktobrī) pulksten 17.10 Balvos, uz Brīvības ielas gājēju pārejas, netālu no Balvu Kultūras un atpūtas centra, notika ceļu satiksmes negadījums - kāds autovadītājs ar melnas krāsas "Volkswagen" busīnu uzbrauca 1973.gadā dzimušai sievietei. Policija lūdz atsaukties aculieciniekus, kuri redzēja ceļu satiksmes negadījumu un pamanīja minētā transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numuru vai numura zīmes daļas, un zvanīt uz tālrūņa numuru 64501608. Tāpat policija aicina transportlīdzekļa vadītājam pašam pieteikties policijā.

Foto - A.Ločmelis

Informē policija

No 17. līdz 23.oktobrim Valsts policijas Balvu ieirknā apkalpojamajā teritorijā par atrašanos sabiedriskā vietā alkohola reibumā sastādīti seši administratīvā pārkāpuma protokoli. Tāpat reģistrēti divi ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem, septiņi ģimenes vai sadzīves rakstura konflikti un piecas personas sodītas par braukšanu alkohola reibumā (viens autovadītājs, trīs velosipēdisti un vēl viens cilvēks, kurš dzērumā brauca ar kvadraciklu).

Brauc dzērumā

17.oktobrī Rugāju pagastā 1963.gadā dzimis vīrietis brauca ar velosipēdu 2,08 promiļu alkohola reibumā.

17.oktobrī Balvu novada Tilžas pagastā 1963.gadā dzimis vīrietis brauca ar traktoru 1,40 promiļu alkohola reibumā.

20.oktobra vakarā Balvos 1965.gadā dzimis vīrietis ar velosipēdu pārvietojās 0,91 promiles alkohola reibumā.

22.oktobrī Balvu novada Bērzkalnes pagastā 1984.gadā dzimis vīrietis brauca ar velosipēdu 1,85 promiļu alkohola reibumā.

Tāpat aizvadītājās dienās kāds 1996.gadā dzimis jaunietis atkārtoti gada laikā brauca ar kvadraciklu bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām un alkohola reibumā. Jaunietim konstatēja 2,01 promiles reibumu. Visos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Nozog velosipēdu

17.oktobrī Balvos no kāda iekšpagalma nozagts velosipēds. Uzsākts kriminālprocess.

Patvalīgi cērt kokus

18.oktobrī Baltinavas novadā notika patvalīga koku ciršana. Pašlaik notiek nodarītā materiāla zaudējuma precīzēšana un policija veic izmeklēšanu.

Zog Balvu tirgū

18.oktobrī Balvu tirgū 1995.gadā dzimis jaunietis nozaga 1951.gadā dzimušam vīrietim piederošo rokas-pulksteni un gāzes šķiltavas. Mantas atdotas atpakaļ īpašniekam. Uzsākts kriminālprocess.

Izsit stiklus

19.oktobrī Balvos kādā veikalā izsists vitrīnas aizsargstikls. Iespējamā vainīgā persona – 1997.gadā dzimis jaunietis. Uzsākts kriminālprocess.

21.oktobrī Viļakā traktoram izsists loga stikls. Notiek izmeklēšana.

Dzērumā sabiedriskā vietā

19.oktobra rītā Balvos 1997.gadā dzimis jaunietis atkārtoti gada laikā atradās alkohola reibumā sabiedriskā vietā. Jaunietis no alkohola pārbaudes atteicās un viņu nepieciešamo analīžu veikšanai nogādāja medicīnas iestādē.

20.oktobrī Balvos 1964.gadā dzimis vīrietis atradās sabiedriskā vietā 3,79 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

20.oktobra vakarā Balvos 1970.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā dzērumā. Šoreiz vīrietim konstatēja 3,89 promiļu reibumu. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

23.oktobrī Balvos 1993.gadā dzimis jaunietis pie kadas spēļu zāles atradās 2,79 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Uzbrauc meža dzīvniekiem

20.oktobrī Balvu novadā 1960.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Citroen" un uzbrauca stirnai.

Jāpiebilst, ka par kādu citu sadursmi ar meža dzīvnieku mūspusē informējām arī laikraksta pagājušajā numurā. Policija, nemot vērā, ka oktobris ir alīņu un staltbriežu buļļu riesta laiks, atkārtoti aicina satiksmes dalībniekus būt uzmanīgiem, piesardzīgiem un izvēlēties piemērotu braukšanas ātrumu, īpaši diennakts tumšajā laikā.

Nozog degvielu

21.oktobrī Viļakā 1980.gadā dzimuša vīrieša piederošajai automašīnai uzlauzta bāka un nozagti 40 litri degvielas. Nodarītie materiālie zaudējumi – 40 eiro. Uzsākts kriminālprocess.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Informē LAD

Pieejams atbalsts "ieguldījumiem materiālajos aktīvos"

Lauku atbalsta dienests (LAD) no 2016.gada 21.novembra līdz 21.decembrim izsludina projektu iesniegumu pieņemšanu apakšpasākumos "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās", "Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē" un "Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā".

Trešās kārtas pieejamais publiskais finansējums apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvām sabiedrībām ir 1 500 000 eiro, bet lauku saimniecībām - 35 170 012 eiro. Apakšpasākuma mērķis ir atbalstīt lauku saimniecības, lai uzlabotu to ekonomiskās darbības rādītājus un konkurētspēju, kā arī veicināt kooperācijas attīstību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un atbalstot pret klimata pārmaiņām noturīgu ekonomiku.

"Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē" mērķis ir paaugstināt lauksaimniecības produktu pārstrādes efektivitāti un palielināt produktu pievienoto vērtību, veicinot konkurētspējīgas kooperācijas attīstību un ilgtspējīgas lauksaimniecības ražošanas attīstību un inovāciju ieviešanu uzņēmumos. Pieejamais publiskais finansējums ir 12 188 245 eiro.

"Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā" mērķis ir uzlabot infrastruktūru, kas attiecas uz lauksaimniecības attīstību, meža ražības paaugstināšanu, audzes veselības un kokmateriālu kvalitātes uzlabošanu, saglabājot un uzlabojot meža ilgtermiņa ieguldījumu globalajā oglekļa aprītē, uzturot bioloģisko daudzveidību un nodrošinot klimata pārmaiņu mazināšanu, kā arī lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas paaugstināšanu. Pieejamais publiskais finansējums apakšpasākumā ir 6015013 eiro.

Plašāka informācija par atbalsta saņemšanas nosacījumiem, finansējuma sadalījumu pa reģioniem un citiem jautājumiem pieejama LAD mājaslapā www.lad.gov.lv, izvēlnē "Atbalsta pasākumi".

Projekta iesniegumu pieņemšana notiek Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai un Lauku attīstības programmas atbalstīto pasākumu ietvaros. Projekta iesniegumi jāiesniedz, izmantojot LAD elektroniskās pieteikšanās sistēmu vai ievērojot Elektronisko dokumentu likumu, vai personīgi LAD reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs, vai LAD Centrālajā aparātā Zemkopības ministrijas Klientu apkalpošanas centrā, Rīgā, Republikas laukumā 2, 2.stāva foajē (tālr. 67095000).

Isumā

Ievisīs mehānismu kļūdaini iemaksāto administratīvo sodu atmaksai

Personas, kuras pārmaksājušas vai nepareizi iemaksājušas naudas sodu, varēs to atgūt trīs gadu laikā, ar iesniegumu vēršoties Valsts ieņēmumu dienestā (VID) vai attiecīgajā pašvaldībā. Šādu kārtību paredz izmaiņas Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kas trešajā lasījumā atbalstītas Saeimas Juridiskajā komisijā.

Valsts budžetā pārmaksāto vai nepareizi iemaksāto naudas soda summu varēs saņemt atpakaļ, ja iesniegums būs iesniegts trīs gadu laikā no dienas, kad maksājums atzīts par saņemtu valsts budžetā.

Patlaban normatīvie akti neregulē rīcību attiecībā uz pārmaksātām vai nepareizi iemaksātām naudas summām, taču praksē soda naudas atmakaša pēc personas lūguma tiek veikta, deputātiem iepriekš skaidroja Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvji.

Soda pārmaksa nereti veidojas gadījumos, kad persona sākotnēji samaksā naudas sodu, bet vēlāk to pārsūdz un tiesa prasību apmierina. Savukārt nepareiza soda nomaksa parasti saistīta ar naudas iemaksāšanu valsts budžeta nepareizajā kontā. VID iepriekš skaidroja, ka soda naudas atkarībā no pārkāpuma veida jāiemaksā 26 dažādos kontos.

Likumprojekts trešajā lasījumā vēl jāskata Saeimā.

Pasākums

Sarīko deju koncertu "Kino nekad nenoveco"

Zinaida Logina

Briežuciema tautas namā notika pirmizrāde - deju koncerts "Kino nekad nenoveco", kurā piedalījās līnijdeju grupas no vairākiem novadiem.

Briežuciema kultūras dzīves organizatore Zita Mežale ir ganدارīta, ka ciemiņi pēc pasākuma pauða prieku par izdevušos vakaru. Viļakas līnijdeju grupas "Ziemeļmeitas" vadītāja Aija Leitenā kopā ar vienpadsmit dejotājām nolēmušas, ka uz Briežuciemu vedis rādīt deju "Jel dod man bučin'" no kinofilmas "Tās dullās Paulīnes dēļ". Mēģināt daudz laika nebija, bet divās nedēļās deja iestudēta. "Mums patīk braukt ciemos, ja vien tikai varam tikt. Šoreiz nevarēja ierasties divas dejotājas. Horeogrāfiju domāju pati, jo līnijdejām tādu nav, man palīdz arī Vilakas kultūras nama vadītāja Akvilina Jevstīgnejeva, viņai ir daudz labu ideju, kuras apsprežam kopā," stāsta A.Leitenā. Žīguru kultūras nama līnijdeju un ritmikas grupa "Punktiņi", kura vada Laima Timmermane, izvēlējās iemācīties deju no "1001 nakts pasakām". Viņām bija pat savs sultāns, un šajā lomā iejutās Nikolajs. "Skanot turku mūzikai, viņam bija tikai viena problēma - nevarēja redzēt aizmugurejo sievu," smaidot stāsta Laima. Viņa piebilst, ka kolektīvs nākamgad svinēs jau desmit gadus. "Līnijdejotājām ir jauka tradīcija rudeņos satikties. Pagājušajā gadā bijām Rekavā, šogad braucām uz Briežuciemu. Mums svarīgi redzēt, kā strādā citi kolektīvi, gūt pieredzi. Mūsu repertuārā ir vairāk nekā divdesmit deju, taču dalībnieces mainās, un tad dejas jāmācās no jauna," pastāsta "Punktiņu" vadītāja Laima.

Tālākie ciemiņi no Kārsavas novada Mežvidiem - līnijdeju grupa "Chilli cha-cha" - ir kolektīvs ar lieku pieredzi. Vadītāja Anita Turlaja ar kolektīvu strādā jau 13 gadus. Viņa stāsta, ka ar kolektīvu piedāļušās pat līnijdeju olimpiādēs, kur žūrijā bijuši pārstāvji pat no ASV un Austrālijas. "Uz Briežuciemu vedām deju "Ak, skaistā jaunība" no kinofilmas "Tās dullās Paulīnes dēļ", rādījām arī citas dejas. Teikšu, kā ir - braucām sevi parādīt un paskatīties uz citiem. Ar dažiem kolektīviem bijām pazīstamas, varbūt svešākas bija tikai Briežuciema "Optimistes", "stāsta A.Turlaja.

Gūt jaunu pieredzi - tāds bija Viļakas dejotāju mērķis, kur ar sievietēm reizi nedēļā tiekas Daiga Lukjanova. "Mēs iesākām darboties ar domu gūt prieku un labāku veselību, bet dejas veidoju pati.

Vecīlžas līnijdeju grupa. Dejotājas izvēlējās filmas "Vella kalpi" mūsdienīgo versiju.

Žīguru ritmikas un līnijdeju grupa "Punktiņi". Žīguri iestudēja un parādīja filmas "1001 nakts pasakas" aktuālākos fragmentus.

Viļakas līnijdeju grupa "Ziemeļmeitas". Viņas izdejoja kinofilmas "Tās dullās Paulīnes dēļ" fragmentus.

Rādījām "Pavāru deju" no kinofilmas "Vella kalpi", likās - mums aplaudēja," stāsta Daiga.

Briežuciema līnijdeju grupas "Optimistes" vadītāja Sandra Circene pastāsta, ka viņas dejo jau desmit gadus, un ik nedēļu kopā nāk 7 - 8 sievietes. "Mēs

ciemā rādījām deju, kuru mācījāmies jau vasarā. Tā bija deja "Negaisa laikā" no kinofilmas "Limuzīns Jāņu nakts krāsā". Bet iedvesmu, ideju šādam filmu vakaram caur dejām aizguvu no Balvu novada svētkiem, pateicīga tēma," stāsta kolektīva vadītāja Sandra Circene.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Apsveikumi

Skrien gadi prom, Tev dodot gadu skaitu.
Ir viņos dejots, mīlēts, smiets.
Šiem gadiem netici un sevi jaunu jūti,
Vēl jāveic viss, kas dzīves kausā liets.
Daudz saulainu un mīlu sveicienu **Bernadetai Venerai**
65 gadu jubilejā! Vēlam veselību, možu garu un vienmēr
sargeņeli uz pleca.

Rita, Olegs

Līksmai dienai - putnu dziesmu,
Aukstai - ugunskura liesmu,
Labam miegam - jūras šalku,
Lielām slāpēm - rasas malku,
Karstai dienai - vēju lēnu,
Nogurumam - vēsu ēnu,
Skumjām - pūpolmīkstu glāstu,
Tukšiem brižiem - brīnumstāstu,
Tumšai naktij - zvaigžņu lietu,
Sirdi mīlai - siltu vietu!
Daudz saulainu sveicienu mīlajai māmiņai **Veltai Milaknei** skaistajā dzīves jubilejā! Veiksmi, veselību, laimi
dvēselē Tavā. Lai Tev pieder viss, ko Laima un liktenis vēlējis!

Dēli ar ģimenēm

Mēs novēlam Tev možus pavasarus,
Kur katrs pumpurs krāšņā ziedā plaukst.
Mēs novēlam Tev vas'rās rītus spīrgtus,
Lai rasas veldze darbam spēku dod.
Mēs novēlam Tev dāsnu rudens rotu,
Ar kuru lepoties, kad mati zied!
Mēs novēlam Tev sauli ziemas dienās,
Lai Tavas mitās pēdas puteni's neaizsedz.
Mīli sveicam **Martu Žugu** skaistajā jubilejā un vēlam
veselību, kādu smaidu, kad ir skumji, gaiļus rītus un siltus
novakarus daudziem gadiem!
Māsa Anna un krustdēls Olģerts ar ģimenēm

Kas bijis labs, to Tava sirds lai glabā
Un neļauj rūsas pēdām pāri iet.
Gads nākamais par bijušo lai labāks,
Lai spēks un veselība dzīves dārzā zied!
Mīli sveicam **Martu Žugu** skaistajā dzīves jubilejā! Vēlam
veselību, enerģiju, izturību ikdienas gaitās.
Māsa Dārlja un radi Viļakā

Pārdod

Pārdod vai izīrē dzīvokli.
Tālr. 28662407.

Pārdod sausu, skaldītu
malku ar piegādi. Tālr. 26425960.

Pārdod malku. Tālr. 29199444.

Pārdod 3 m malku. Tālr. 29419597.

Pārdod sīvēnus. Tālr. 26150726.

Pārdod sīvēnus. Tālr. 26552517.

Pārdod sīvēnus. Tālr. 26386442.

Pārdod sīvēnus. Tālr. 26462278.

Pārdod divas grūsnas teles, govi.
Tālr. 26391516.

Pārdod lopbarības miltus.
Tālr. 29332209.

Veiksmes prognoze

25.oktobris. Neuzmanīgajā otrdienā saturieties grāmatveži, laboranti un pulksteņmeistari. Pats liktenis šodien Jūs pārbaudīs, cik esat uzmanīgi, profesionāli un pacietīgi. Jo lielāka precīzitāte kādā darbā būs nepieciešama, jo lielākas iespējas klūdīties. Tādēļ šodien labāk strādāt ar veseri, nevis ar pinceti. Pačukstēšu, ka dienas gaitā sakrājušos stresus vakarā var lieliski ārstēt ar seksa terapiju.

26.oktobris. Ja vēlies uzceļt ko grandiozu, tad šodien vari likt kārtīgu pamatu savai būvei: mājai, garāžai vai kūtiņai. Ja gribi tikt pie varena mantinieka, tad kēries pie šī patīkamā procesa, un par Jūsu bērniņu nākotnē varēs sacīt kā padomju laiku pantiņā: "Un tētiņam, un māmiņai, un Dzimtenei būs prieks!" Tāpat šodien būs aktuāls sakāmvārds: klusēšana - zelts, runāšana - sudrabs.

27.oktobris. 'Čika' laika sprunguļi Tavā ceļā šodien gadīsies no plkst. 00.00 līdz 16.50, tātad – visu darba laiku. Tāpēc apbruņojies ar otru telefonu, ja nu šis izlādējas, ar pildspalvu un papīru, ja nu saniņojas dators, turi automāšīnā rezerves riepu, ja nu..., paprem līdz lietussargu, ja nu.... Jau nu visi šie sīkumi Tevi nebaida, tad mēģini vienoties ar kolēģi vai priekšnieku par kādu sasāpējušu jautājumu. Pašam par brīnumu tas var izdoti.

28.oktobris. Labvēlīgajā piekt Dienā beidzot sajutīsies laimīgs (-a). Un pat ja notiks kādas neplānotas izmaiņas, arī tās būs uz labu. Īstais laiks plānošanai un aktivai rīcībai. Tikai jāatceras, ka šodien uzsāktais dos labu ražu, tiesa, tikai pēc ilgāka laika. Kontakti ar lidzcilvēkiem varētu būt patīkami un lietderīgi.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Gadu straumē nestas aiziet dienas,
Dzīves jūrā saplūst vienuviet.
Lai vēl ilgi mirdz Jums celazvaigzne,
Darbi veicas, gaišas dienas rit.

Sirsniņi sveicam ilggadējos p/s "Baltinava" strādniekus
Veroniku Pitņu 70 gadu un **Kārli Pitņu** 75 gadu
jubilejā! Vēlam stipru veselību un izturības pilnus turpmākos
dzīves gadus.

Mesčanovs, Zelčs, Boldāne, Keiša, Mežale,
Vizule, Mežale, Višņakova

Lai saulainās krāsās un labās domās -
Dvēsele zied.
Lai tikai prieka asaras lāso
Un laimes bezgala, bezgala daudz.

Mīli sveicam **Dainu Erdmani** skaistajā jubileja!
Ilga, Ligita, Anna, Ilmārs

Saules starus sirdi ielic maigi,
Un smaidot cauri dienām ej.
Tad Tava sirds un dvēsele
Ar saules gaismu katru mirkli dzīvos.

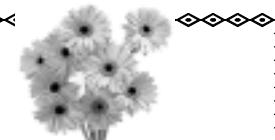
Mīli sveicam **Ilgu Denīsovou** šūpuļsvētkos!
Daina, Anna, Ilmārs

Lai gadi rit, tā tam ir jābūt
Un lai par tiem nekad nav žēl,
Tik jautru prātu, sauli sirdi
Un daudzus skaistus gadus vēl.

Sveiciens dzimšanas dienā **Vitoldam Zelčam!**

Krustmeita Ingrīda

Šie gadi - vērtība, kas Tev ir dota,
To vajag novērtēt, jo tas Tavs mūžs.
Un Tavā mūžā skaistākā no rotām
Ir sirsniņa, kas Tavā sirdi mīt.

Sveiciens un laba vēlējumi jubilejā **Līvijai Klitončikai!**

Mamma, meita, mazbērni

Pārliecīnies,
vai abonēji
Vaduguni
novembrim?!

Sestdienās t/c "Planēta" varēs
iegādāties "Pakalniešu" sierus.

Gaļas veikalā "Ardeks", Partizānu
21, ar 20.oktobri liels cenu
kritums! Gatavai produkcijai -
20%, svaigai gaļai - 10%.
Laipni gaidīti!

Griež bistamus kokus kapos, pie
elektroliņiām.
Tālr. 26372392.

Spiež ābolu sulu, 15 centi/l.
Tālr. 22017929.

Dārzu aršana. Tālr. 26512307.

Bez maksas attīra lauksaimniecības
zemes no krūmiem, kokiem.
Tālr. 26211223, 26589370.

Garās malkas sagabalošana.
Izbrauc pie klienta.
Tālr. 26425960.

Noņem zobu un muguras sāpes.
Tālr. 27480187.

Dāvina takša kucēnus (puikas).
Tālr. 27308980.

Mīļš runcis, bija atstāts pie veikala
"Maxima", meklē saimnieku.
Tālr. 28315374, 27879125,
29249429.

Meklē sunim jaunu saimnieku, jo
iepriekšējais saimnieks nomiris.
Tālr. 28645964.

Nakts

T 26.10	Apriņķies	+2	Apriņķies, nelēns letus	+4
C 27.10	Apriņķies	0	Apriņķies	+5
Pk 28.10	Apriņķies	+3	Apriņķies, letus	+5
S 29.10	Apriņķies, nelēns letus	+5	Mazmēnes, nelēns letus	+6

Dienas

Gismeteo.Jaunumi.

Pērk

Z.S "Strautini" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas. Tālr. 29411033.

SIA "AIBI" pērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus.
Pērk arī gaļas šķirnes jaunlopus eksportam. Labas cenas! Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20207132.

SIA RENEM iepērk jaunlopus, liellopus, aitas.
ELEKTRONISKIE SVARI.
Paaugstinātas cenas!
Skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu. Tālr. 29996309, 26447663, 29485520, 26393921, 65329997 vai pa e-pastu:re-nem@inbox.lv

SIA "Cēsu gaļas kombināts" par labām cenām iepērk jaunlopus un liellopus.
Samaksa pēc vienošanās. Tālr. 26185703, 25573447.

Pērk meža ipašumus ar zemi un cirsmas. Tālr. 29433000.

SIA "Sendija" pērk taras klučus, cirsmas. Dēlišu atgriezumus no zāģetavām.
Tālr. 29495199.

Pērk divrindu diskus BDT (Krievija). Var būt remontējami. Tālr. 29382638.

Pazinojums

NIKOLAJA BASKOVA koncerts pārcelts uz 6.11. plkst. 16.00! Papildinformācija "Bīlešu Serviss" mājaslapā un pa tālr. 67325577.

Kapu sakopšana

Kapu sakopšanas talka AUŠKAS kapos 29.oktobrī plkst. 11.00.

DEKŠNU kapu sakopšanas talka 27.oktobrī plkst. 10.00.

Piedāvā darbu

Piedāvā darbu MEŽSTRADNIEKIEM. Tālr. 26211223.

Līdzjūtības

Pierimst soli, klusē domas,
Neskan milās mātes balss.
Tikai klasa sāpe sirdi
Ilgi vēl pēc tevis saus.

Sāpu un skumju brīdi klusī
mierinājuma vārdi un patiesa
līdzjūtība Jānim Pušpuram,
MĀMINU aizsaules ceļos pavadot.

Darbabiedri Nordeka

Lai mātes milestiba visos ceļos

vada,

Lai mātes miers jums spēku dod.

Lai labā, apklaususi sirds vēl ilgi

Teic padomus un ceļamaņi dod.

Skumju un atvadu brīdi izsakām
līdzjūtību Jānim, Annai, Zigrīdai
un viņu ģimenēm, no māmiņas,
vecmāmiņas SOFIJAS PUŠPURES

uz mūžu atvadoties.

Pēteris Pušpurs ar ģimeni

Ilgū mūžu nodzīvoji,
Daudz darbiņu padarīji,
Lai nu viegli Zemes māte
Pārkāj smilšu paladziņu.

Mūsu kļusa un patiesa līdzjūtība
Jānim, Aigaram Pušpuriem un
tuviniekiem, mīlo MĀMINU,
VECMĀMINU mūžibas ceļā
pavadot.

Andžu ģimene, Jānis Č.

Mēs gribējām tev sacīt mīlus
vārdus
Un pajaūtāt, kā tev pa dzīvi iet...

Par vēlu viss, jau saule norietēja,
Ir tumši tavi logi, durvis ciet.

(N.Dzirkale)

Izsakām patiesu līdzjūtību Jānim
Pušpuriem, radiniekiem un
tuviniekiem sakārā ar mātes
SOFIJAS PUŠPURIES aiziešanu
mūžibā.

L.Krilova, A.Pulkstene, L.Vizulis,
A.Baranovs, J.Baranovs

Caur lietiem un puteņiem
izbridi - piekususi,
Prieku, darba milestību
atdevusi - aizmigusi. (V.Kokle-Livīna)

Izsakām patiesu līdzjūtību Ritai
Tihanovai un viņas ģimenei
brīdi, kad jāatvadās no
VECMĀMINAS.

Zīgurū PII "Lācītis" kolektīvs

Māt, tu aizej kļusi, kļusi,
Baltā smilšu kalnā dusi.
Rīta saule, mīli vārdi
Nespēs Tevi modināt.

Izsakām patiesu līdzjūtību Dainim
Avotiņam ar ģimeni un pārējiem
tuviniekiem, MĀMUĻU mūžibā
pavadot.

Dobrovoļsku ģimene

Paliek balta ziedu taka,
Rudens zelts zem kājām bērts.
Un no dzīlās laimes akas
Pasmelns tik, cik atvēlēs...

(M.Jansone)

Izsakām kļusu līdzjūtību Anitai
Avotiņai un tuviniekiem, no
MARTAS AVOTINĀS uz mūžu
atvadoties.

Balvu novada pašvaldības kolektīvs

Lai sapnis viņas dveseli aijā
Un kļusais miers ar saviem
spārniem sedz...

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību
Gunāram Avotiņam ar ģimeni,
MĀTI mūžibā pavadot.

Anna, Marija, Ingūna ar ģimeni

Es visu, visu esmu jau atdevusi;
Gan saulei baltais, gan vējam saltam,
Gan puteņiem pērniem, gan viram
un bēniem.

Palicis tikai tik, cik vajag man pašai.

(Ā.Eksne)

Izsakām patiesu līdzjūtību Guntai
Avotiņai un pārējiem tuviniekiem,
māmiņu, vecmāmiņu

MARTU AVOTINĀ mūžibā pavadot.

Skaidrīte, Anatolijs

Es nešķiros no jums, te viss, kas
darīts, paliek,
Te paliek manas rūpes, mans
sapņu loļojums,

Vēl koptais dārsz mans ziedēs

Un balti bērzi skums.

Izsakām dzīļu līdzjūtību Dainim,
Gunāram, Laimonim, Guntai
Avotiņiem, Inai, Rutai un
mazdēliem, mīlo māmiņu, māsu,

vecmāmiņu MARTU AVOTINĀ

pavadot mūžibas celā.

Nina, Anzelma

Sedz, Dieviņi, zvaigžņu sagšu,
Klāj mākoņu paladziņu,
Apklususi mātes soli,

Dzives ceļu staigājot.

Kad rūgti smaržo egļu zari un sirdi
skumjas, mūsu kļusa un patiesa
līdzjūtību Guntai, Gunāram,

Laimonim, Dainim un

tuviniekiem, mīlo māmiņu

MARTU AVOTINĀ mūžibā

pavadot.

Pošivu, Kapteiņu ģimenes

Tu - saules ceļš un labā avots biji,
Kam, rimstot tecēt,

Mūsu sirdis paliek

Joprojām milestības vilnis balts.

(K.Apškrūma)

Izsakām līdzjūtību Gunāram ar
ģimeni, MĀMINU, VECMĀMINU
UN VECVECĀMINU mūžibas celā
pavadot.

Vocišu ģimene Vīksnā

Birst ziedos asaras kā zvaigznes,
Jo tavā takā skujas smagi krīt.

Cik grūti iedegst baltu sveci

Un ziedus kālat pār tavu kapu, māt.

Lai mūsu līdzjūtības vārdi ir patiesi
atbalsts un mierinājums Guntai
Avotiņai, mīlo MĀMINU Dieva

valstībā pavadot.

Bijušie darba kolēgi: Zina S., Zina A.,

Māra, Alla, Vaira, Nora, Irēna,

Ilmārs, Valija, Anna O., Anna Z.,

Vilis, Gatis, Jāzeps un pārējie

Šalciet kļusi, dzimtie meži,
Mūža dzīsma beigusies,

Pāri sirdij apklausušai

Zeme smilšu sagšu sedz.

Izsakām līdzjūtību Jāna un Ainas
ģimēmām, no tēva, viratēva,

vectēva, vecvectēva

ANTONA JASINSKA uz mūžu

atvadoties.

Bijušie darba kolēgi: Silvija,

Skaidrīte, Vera, Valija, Aina, Antonīna

Kad ziedi smaržo pēc sērām un uz
smilšu ceļa krīt zaļās skujas, sāpu

brīdi esam kopā ar Aīnu Liepiņu,

TĒVU mūžibā pavadot.

Ezera 39.mājas kaimiņi

Manas dienas nostāgātas,
Manā dzīve nodzīvota.
Nu aizeju mūža dusā
Baltā smilšu kalnījā.

Izsakām patiesu līdzjūtību Ainas

Liepiņas un Jāņa Jasinska

ģimēmām, tēvu ANTONU

JASINSKU kapu kalnījā pavadot.

Anna Šakina

Kā dziju kamols mūžs ir sarināts,
Kur dzipari visdažākie mirdz.
Ja spētu tos kāds atkal atšķētināt,
Tad vidū būtu vecmāmiņas sirds.

Skumju brīdi mūsu patiesa līdzjūtība

Ligai Zaharānei ar ģimēni,

VECMĀMINU kapu kalnījā pavadot.

SIA "Stars EA" kolektīvs

Tu aizej prom pa rudens ziedu
celu,-
Uz mūžibu - šalc egle, priede,
bērzs,

Tik kādā mājā, kādā istabīnā

Gan tavas balss, gan tavu soļu

trūks.

Mūsu patiesa līdzjūtība Liksmai

Pugačei, MĀMULĪTI mūžibas celā

pavadot.

Tilžas vidusskolas kolektīvs

Pie mātes kapa šodien klusi,
Sirds atvadoties tūkstoš paldies
teic.

Par visu, ko tu manā labā veici,

Par visu, kas ir mātes roku dots.

Izsakām patiesu līdzjūtību Liksmai

Pugačei, MĀMULĪNU mūžibas celā

pavadot.

Tilžas pagasta kultūras nama

sieviešu koris un vadītāja

Mana balta māmulīte,

Cie